

ISKRA

GLASILO DELOVNEGA KOLEKTIVA TOVARNE »ISKRA« – KRANJ

1

1960

ISKRA

glasilo delovnega
kolektiva
tovarne elektrotehničnih
in finomehaničnih
izdelkov

»Iskra« Kranj

1960

št. 1

januar

Izdaja:

Upravni odbor

Ureja:

Uredniški odbor

Odgovorni urednik:

Boris Kryštufek

Naslov uredništva:

Tovarna »Iskra«

Gorenja Sava 6

telefon 231

(interna 425)

Naslovna slika:

Pogled

s Krvavca

Edo Primožič

Klišeeje izdelala:

klišarna ČP »Gor. tisk«

Kranj

Tisk:

ČP »Gorenjski tisk«

Kranj

Naklada:

4300 izvodov

LETNIK VI.

ČB 28

6

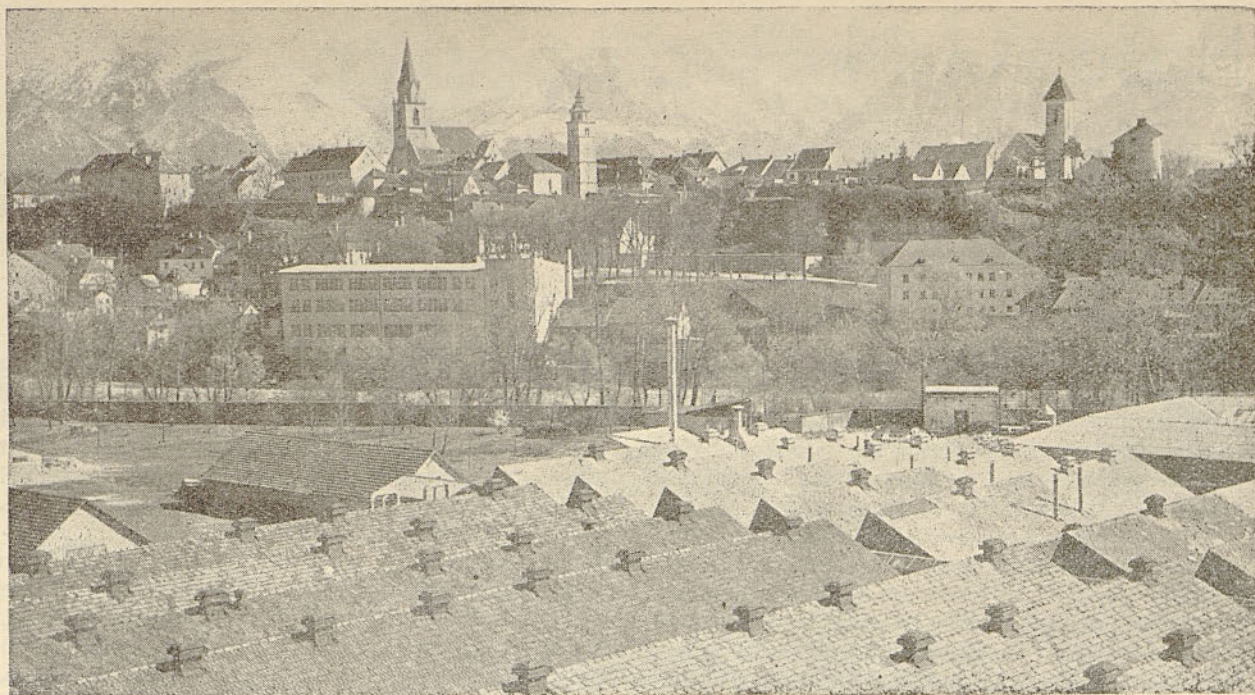
1960

D1788/1970

VSEBINA

- V borbo za 10 milijard
- Naša sindikalna podružnica pred občnim zborom — Polde Mrak
- DS na zadnjem lanskem zasedanju — ec
- 1959 — leto novih uspehov — ing. Alojz Grčar
- Izmet v letu 1959 — Filip Rome
- Zanimivosti
- Rekonstrukcija in tehnološko projektiranje — ing. M. Lavrenčič
- Novoletna obdaritev otrok
- Novoletni sprejem upokojenecv — France Božič
- Razgovor o Novi Gorici — Kry
- Novoletna obdaritev prometnih miličnikov
- Rezultati prodaje — Metod Rotar
- Otvoritev predstavništva v Sarajevu — Mira Rechter
- Imenovana je nova tarifna komisija
- Obrat v Novi Gorici se pripravlja na obratovanje — T. Seljak
- Obrat v Lipnici in njegova bodočnost — D. Hafner
- Zanimivosti
- Športna dejavnost v letu 1959 — Stojan Oblak
- Osebni dohodki v prvih 9 mesecih 1959 — Zore Novak
- Sejemske prireditve v letu 1960 v Ljubljani

V BORBO ZA 10 MILIJARD

Tovariši in tovarišice! Ali imamo toliko smelosti, da si za leto 1960 postavimo za cilj: 10 milijard! Besede šefa proizvodnje ing. Alojza Grčarja so izzvenele v gromkém aplavzu. Ni bilo treba besed, saj je to opravilo tisoče rok.

Obrnil se je zadnji list koledarja. Krivulje na grafikonih so se ustavile. Začrtale so smer enoletnih prizadevanj, delovnih naporov in dosežene rezultate gospodarjenja. Naloga je izpolnjena. Izpolnjena tako, kot je pri nas v ISKRI že navada in tradicija obenem. Lahko smo zadovoljni in v tem zadovoljstvu sleherni izmed nas občuti delček skromnega ponosa, da pripada delovnemu kolektivu, ki ve, kaj hoče in stori tisto, za kar se je odločil.

Pred nami so odprte perspektive. Že pred časom smo si začrtali pot v prihodnost, ki pomeni veliko preizkušnjo moči in zrelosti celotnega kolektiva. Pred nami je čas, ki bo zahteval dobre delavce, sposobne strokovnjake in še boljše upravjalce. Skratka vestne, marljive in sposobne ljudi, ki bodo kos vsem izredno zahtevnim nalogam, ki stoje pred nami.

Prvi mejnik je postavljen: 10 milijard! Postavili smo ga zavestno sami, polni vere in zaupanja v svoje lastne moči in sposobnosti in čvrsto odločeni, da se tudi v novem letu ne izneverimo tistim načelom, ki ISKRI omogočajo tako hitro napredek.

Cilj v letu 1960 je še daleč pred nami. Po obdelovalnih linijah tečejo šele prvi milijoni. Krivulje na grafikonih so se začele vzpenjati. Kmalu bomo začeli ugotavljati prve rezultate. Prepričani smo, da bomo drugo leto ob tem času lahko zapisali:

Nas delovni kolektiv je uspešno izpolnil svojo nalogo.

Naša sindikalna podružnica

pred občnim zborom

Za vsako organizacijo predstavlja občni zbor pregled dela in uspehov v pretekli dobi in sprejemanje programa dela za naslednje leto. Naša sindikalna podružnica se že pripravlja na občni zbor, ki bo sredi januarja, ko bodo že v celoti znani rezultati našega dela v letu 1959.

Politična in gospodarska razgibanost v preteklem letu bo temu občnemu zboru dala svojevrstno obeležje. Usmeriti bo treba vse napore kolektiva za čimvečjo in kvalitetnejšo proizvodnjo in povečanje produktivnosti s ciljem, da letošnje leto zaključimo še z večjimi uspehi. Znano je, da se je lani v tovarni marsikaj normaliziralo in izboljšalo, kar je dalo tudi sadove, ki so bili koristni za ves kolektiv. Pri tem se seveda ne bomo smeli zaustavljati, saj vemo, kakšne zadolžitve nas čakajo letos. Na vseh področjih dela bo treba zastaviti še več naporov. Pogoji za nadaljnje povečanje proizvodnje in boljše organizacijo so podani, potrebno je le, da z vsemi sredstvi, ki so nam dana na razpolago in v upravljanje, še bolje gospodarimo. Organi upravljanja so v tem pogledu izredno mnogo napredovali. Želeti bi bilo, da bi si bil tega svest sleherni član kolektiva in da bi vsakdo po svoji moči doprinesel k boljšemu gospodarjenju, sebi in sodelavcem v prid. Sindikalna organizacija je delovala v cilju, da bi stalno naraščalo število delavcev, ki bi aktivno sodelovali v upravljanju, spremljala je delo organov upravljanja in dajala ustrezne predloge. Zlasti si je prizadevala za pravilne in demokratične medsebojne odnose ter za racionalnejše gospodarjenje.

Tarifna politika v podjetju je važen činitelj, ki vpliva na produktivnost in vzdušje v kolektivu. Preteklo leto je prineslo precej sprememb in izboljšav. Stojimo na stališču, da se sistem nagrajevanja tudi v bodoče sistematično proučuje in izboljšuje. Poudarjamo, da se mora v čim večji meri povsod in na vseh delovnih mestih uveljaviti načelo nagrajevanja po doseženem uspehu, kajti tudi podjetju pripada toliko sredstev za osebne dohodke, kolikor jih je s svojim delom in uspehom zaslužilo.

Sindikat je v preteklem obdobju močneje posegal tudi v kulturno-prosvetno in športno dejavnost. Skrbel je za razvedrilo in izobraževanje delavcev, za socialno službo, za varnost pri delu itd. Mnogo naporov je bilo vloženih, da se čim večjemu številu delavcev in njihovim svojcem omogoči primeren oddih in iskal možnosti, da koristijo te ugodnosti tudi zdravstveno in socialno šibkejšim članom kolektiva.

Prav je, da poudarimo aktivnost in veliko večjo samoiniciativo posameznih sindikalnih odborov v preteklem letu. Ponekod so še vedno šibka točka sindikalni zaupniki, ki jih nameravamo po občnem zboru razbremeniti pobiranja članarine in uvesti pobiranje članskih prispevkov preko izplačilne službe.

Da je sindikalna organizacija v tem letu pridobila na pomenu, je razvidno tudi iz pestrega dela in problematike, ki jo je obravnavala. Jasno je, da se bo dejavnost sindikata tudi v bodoče morala krepiti. To nam narekuje perspektivni razvoj podjetja in ustanavljanje novih obratov. Zaradi tega je nujno, da izpopolnjujemo obstoječe in iščemo nove oblike dela, ki bodo primernejše in v skladu z nastopajočimi potrebami. Posebno pozornost je sindikalna podružnica lani posvečala sindikalnim odborom v predstavništvih, ki pa razen v Sarajevu niso zaživi tako kot je bilo želeto, vsled česar se predvideva, da bi jim dali večjo samostojnost.

Sodelovanje s posameznimi odbori v tovarni je bilo zadovoljivo. Sodelovanje z višjimi sindikalnimi forumi se je občutno izboljšalo. Vzpostavljeno je bilo nekaj novih sindikalnih zvez s sindikalnimi podružnicami drugih kolektivov v Jugoslaviji, nekaj pa celo s sindikalnimi organizacijami v tujini.

Preobširno bi bilo obravnavati vse probleme in dosežke ter pomanjkljivosti in uspehe, ki jih je imela sindikalna podružnica v preteklem letu. Bolj izčrpno in konkretnje se bo o vsem treba pogovoriti na občnem zboru. Do tedaj pa razmislimo o vsem, kar nas razveseljuje ali teži, da bomo z objektivno kritiko in koristnimi predlogi pripomogli k uspehu občnega zbora sindikalne podružnice.

Polde Mrak, tajnik sindikalne podružnice

ZAHVALA

Zahvaljujem se upravnemu odboru za podeljeno nagrado ob upokojitvi in tovarišu direktorju Silvu Hrastu za priznanje. Posebno se zahvaljujem svojim predstojnikom za lepo sožitje v službenih letih.

Vsemu kolektivu želim, posebno pa delavkam in delavcem I. delavnice »Produkcije« srečno in veselo novo leto.

Francka Bohinc

DELAVSKI SVET

NA ZADNJEM LANSKEM ZASEDANJU

Čeprav se je leto 1959 bližalo koncu, je bila na dnevnem redu 32. rednega zasedanja DS kopica zadev. Delavskemu svetu je bil na tem zasedanju predložen v razpravo gospodarski plan podjetja, ki predvideva vrednost blagovne proizvodnje 8210 milijonov. V prihodnjem letu se bo povečala proizvodnja avtoelektrike za preko 100 %, nadalje proizvodnja električnih števcov za 5 %, proizvodnja instrumentov za 66 %, proizvodnja selenskih stavkov za 45 %, proizvodnja oiačevalnih naprav za 99 % in proizvodnja telefonskih aparatov za 15 %.

Tudi plan realizacije je povečan za 18 % in znaša 8110 milijonov dinarjev. Za uspešno izpolnitev plana je predvideno tudi povečanje števila zaposlenih za 9,5 %. V odnosu na stanje 31. dec. 1959 se bo število zaposlenih povečalo za 447 ljudi (brez obrata v Novi Gorici). Planirano povečanje produktivnosti v letu 1960 znaša 9,1 %.

Plan predvideva, da se bo v letu 1960 povečal dohodek podjetja za okoli 15 %, čisti dohodek pa za 13,3 %. Iz povečanega dela čistega dohodka, namenjenega za osebne dohodke, bo potrebno predvsem kriti večje osebne dohodke zaradi povečanega števila zaposlenih in spreminjanja tarifnih postavk v okviru razponov.

V letošnjem letu je predvideno odplačilo druge anuitete za najeto investicijsko posojilo za osnovna sredstva (rekonstrukcijo). Predvideno pa je plačilo anuitet za najeta posojila za obratovalna sredstva v letu 1958 in 1959. Po planu za leto 1960 je predvideno, da bomo lahko formirali okrog 90 milijonov din sklada skupne porabe in sklada osnovnih sredstev. V letošnjem letu so predvidena tudi nova

investicijska vlaganja v osnovna sredstva družbenega standarda, ki se nanašajo na stanovanjsko izgradnjo in počitniške domove. Za soudeležbo pri gradnji stanovanj, za katero je sklenjena pogodba z Zavodom za stanovanjsko izgradnjo, je v letošnjem letu predviden prispevek 47.200.000 din. Tudi v prihodnjem letu se predvideva nadaljnje vlaganje v stanovanjsko izgradnjo. Delež podjetja bo značal predvidoma 40 milijonov din. Poleg tega je nekaj sredstev predvidenih tudi za adaptacijo počitniških domov.

Delavski svet je predlog gospodarskega plana podjetja sprejel in s tem določil osnovna razmerja in smernice gospodarjenja v podjetju za leto 1960.

DS je obravnaval tudi predlog UO, da naše podjetje pristopi k mešanemu jugoslovansko-italijanskemu podjetju, ki bo osnovano v Milanu. Inicijativo za naš pristop je dala Zvezna zunanja trgovinska zbornica. Novo ustanovljeno podjetje bo delni ka družba in bo koordinirala vsa vprašanja licenc in tehnične kooperacije med podjetji iz obeh držav z namenom pospeševati sodelovanje na gospodarskem in tehničnem področju med Jugoslavijo in Italijo. Podjetje bo skrbelo tudi za plasman jugoslovanskih industrijskih izdelkov v Italiji in se bavilo s komercialnimi vprašanji, ki zanimajo podjetja obeh držav. Osnovni kapital delniške družbe bo znašal 100 milijonov Lit. z 100 delnicami. Jugoslovanska podjetja bodo po sporazumu dobila 48 delnic, italijanska pa 52.

Naše podjetje ima vsekakor interes sodelovati pri tem podjetju, ki ima industrijsko-kooperacijski značaj, ker smo tudi mi zainteresirani za tehnično sodelovanje in prodajo naših izdelkov v Italiji. DS je sprejel predlog UO, da naše podjetje kupi 2 delnici in s tem postane član novoustanovljenega podjetja. V tem podjetju bo zastopal tovarno Iskra tov. Hrast Silvo, glavni direktor podjetja.

Zaradi razširitve našega obrata v Otočah, je moralo naše podjetje dokupiti nekaj zemljišča, ki ga neobhodno potrebujemo. Za dograditev potrebujemo 2107 m² površine. DS je dokup zemljišča odobril.

DS je razpravljal tudi o uvedbi delovnih mest v novem obratu v Novi Gorici. Poleg tega je potrdil tudi predlog UO za uvedbo nekaterih delovnih mest v samem podjetju.

DS je sprejel tudi predlog UO za odobritev sredstev za nabavo delovnih halj, predlog za odpis neizterljivih terjatev, predloge za spremembe v investicijskih sredstvih in predlog za najetje kredita za obratovalna sredstva.

Zahvala

Smatram za dolžnost, da se v imenu vseh upoko-jencev, bivših delavcev in uslužbencev tovarne Iskre, od srca zahvalim organom delavskega sveta in vodstvu podjetja za vsakoletno pozornost ob prilikih novoletnih praznikov.

Zahvaljujemo se za novoletna darila in vso gostoljubnost, ki so jo nam izkazali prisotni predstavniki delovnega kolektiva.

Stane Zakotnik

ec

Zopet smo zaključili leto polno dela in težav, vendar pa tudi uspehov, ki bodo zapisani v zgodovini ISKRE. To je bilo leto, v katerem smo se odločili, da postavimo ISKRO na tisto mesto, ki ji pripada v okviru slovenske in jugoslovanske elektroindustrije. -- Pokazali smo zrelost, ki nam nalaga nove dolžnosti. ISKRINI obrati naj bi se razprostrli preko vse Slovenije, s čimer bi prispevala ISKRA k razvoju doslej še neindustrializiranih področij. S tem bi se dvignil standard prebivalstva, Jugoslavija pa bi dobila velike količine izdelkov elektroindustrije in se uvrstila med druge evropske države glede višine proizvodnje in standarda.

Ceprav še ni končnih podatkov za mesec december, lahko trdimo, da je to eno doslej najuspešnejših let. Res je, da smo v letu 1952 in 1953 dosegli procentualno večje povečanje proizvodnje, vendar pa so takrat obstajale v tovarni še velike rezerve v kapacitetah naprav in površin. Tudi delavnost še ni bila tako velika in smo imeli tudi v tem še velike rezerve. V letu 1959 smo sicer skozi vse leto prejeli stroje iz rekonstrukcije, vendar se pa z glavnim delom rekonstrukcije še nismo mogli okoristiti. Najlepšo sliko gibanja proizvodnje nam bo podala naslednja tabela, kjer primerjamo gospodarski plan s proizvodnjo. Tabela je izdelana za blagovno proizvodnjo po planskih cenah za leto 1959.

Mesec	Gosp. plan v 000 din	Proizvedeno v 000 din	%
I.	449.306	470.342	104,7
II.	488.936	498.866	102,0
III.	536.216	600.890	112,1
IV.	552.286	584.300	105,8
V.	544.208	574.381	105,5
VI.	517.539	588.721	113,8
VII.	450.533	549.638	121,9
VIII.	517.194	629.168	121,7
IX.	539.854	653.664	121,1
X.	569.955	715.589	125,6
XI.	530.127	702.804	132,6
XII.	571.575	ca. 750.000	131,4
Skupno	6,267.729	7,342.902	117,1

Iz tabele je razvidno, da smo letni plan presegli za preko 17 odstotkov in plan poedinih mesecev II. polletja za preko 20 odstotkov. Prepričani smo, da bi dosegli še lepše uspehe, če nam ne bi vse leto primanjkovalo delavcev.

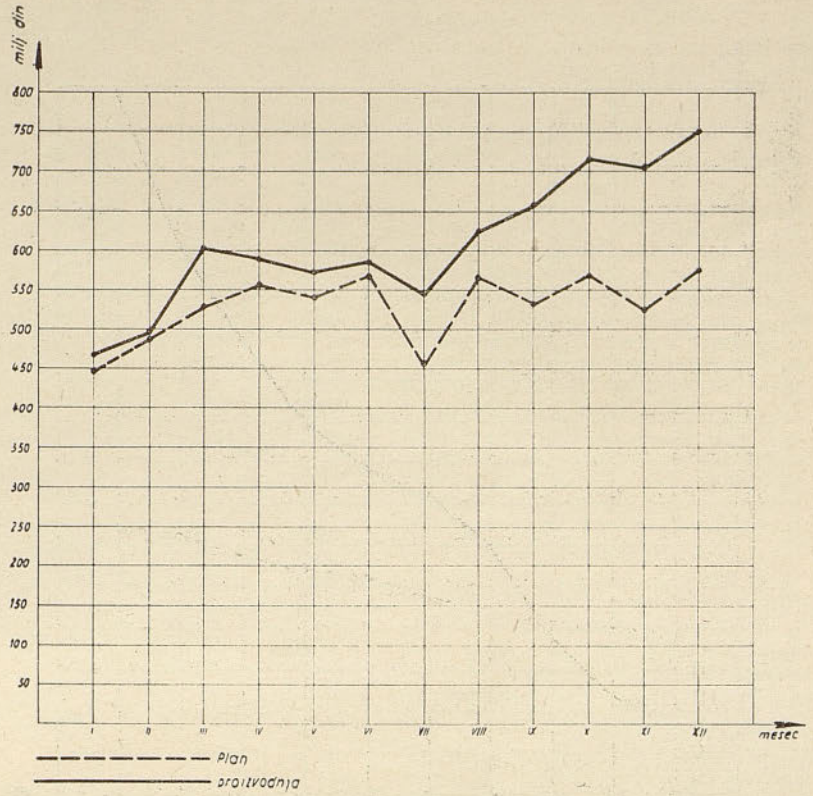
Ker se je število zaposlenih le malo povečalo, smo v preteklem letu zelo dvignili storilnost. V letu 1958 smo pri 3029 zaposlenih dosegli proizvodnjo v višini 6.504,228.000 din. Na enega zaposlenega je torej pripadala proizvodnja v višini 2,147.351 din. Povprečno število zaposlenih v letu 1959 pa je znašalo 3190. Vsak posameznik je torej proizvedel povprečno za 2,612.55 din. Storilnost se je torej dvignila za 21,5 odstotka. Spodnja razpredelnica in diagram nam kažeta, da smo imeli samo v letu 1952 in 1953 večje zvišanje proizvodnje kakor v letu 1959.

Leto	Proizvedeno v 000 din	%	%
1950	968.000		
1951	1,058.000	109,3	109,3
1952	1,837.000	173,8	199,8
1953	2,972.000	162,0	307,0
1954	3,531.000	118,8	365,0
1955	3,871.200	109,7	400,0
1956	4,409.100	113,9	456,0
1957	5,438.700	123,4	562,0
1958	6,504.228	119,7	673,0
1959	8,334.051	128,1	860,0

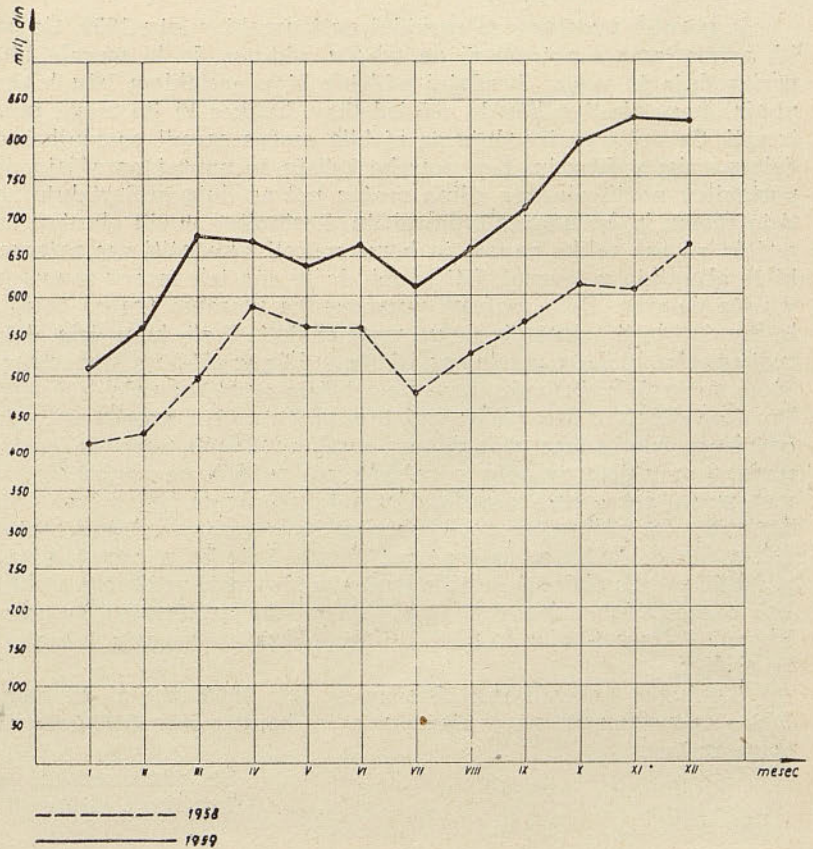
19

LETO NOVIH

PLAN IN PROIZVODNJA 1959

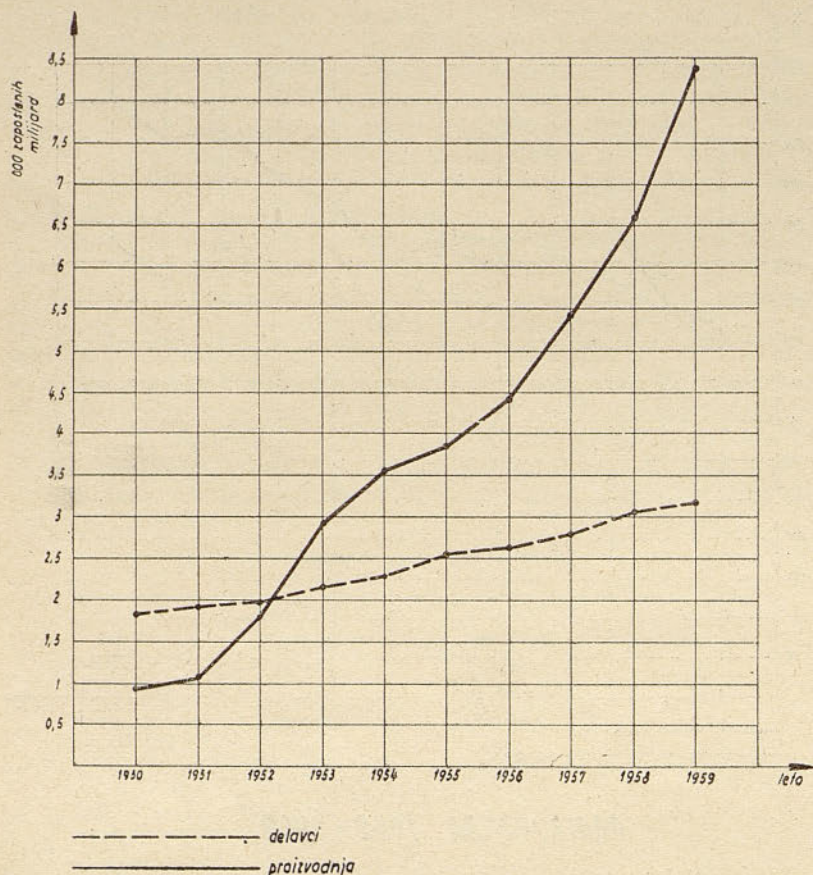
PROIZVODNJA 1958 - 1959

59

USPEHOV

PROIZVODNJA IN ZAPOSLENI 1950-1959

Iz gornjih podatkov so razvidni naši uspehi v letu 1959. Če pa jih primerjamo s potrebami na tržišču, vidimo, da bi morala biti proizvodnja še večja. Prodajni oddelek bi v preteklem letu lahko prodal še za okoli milijardo več izdelkov, kolikor bi jih mogli proizvesti. Še večja proizvodnja pa ni bila možna zaradi pomanjkanja delovne sile v Kranju. Ker potrebe tržišča še naprej naraščajo, je postavitve novih obratov edina možna pot za dvig proizvodnje na tisto raven, ki bo ustrezala potrebam. Postavitve novih obratov bo terjala od nas velike napore in bomo morali izkoristiti vse rezerve, ki še obstajajo v tovarni. Zdi se mi, da je ena teh rezerv zaupanje v naše delavce. Delo vsakega posameznika moramo realno oceniti in mu dati tudi priznanje, ne pa samo grajati. Vsak, kdor dela, dela tudi napake. Kolikor prejme za izvršeno delo predočeno samo negativno stran dela, prihodnjič ne bo s takim veseljem začel z delom. Pravilna ocenitev dela pa bo vsakemu posamezniku krepila voljo za nadaljnje delo in tako bodo delavci s polnim elanom opravljali svoje posle. Z večanjem tovarne mora vsak posameznik na svojem delovnem mestu posamezne zapreke odstranjevati, ne pa stalno čakati na direktive. Za postavitve novih obratov bo potrebno začasno znaten del vodilnega kadra poslati v nove obrate. Zato bo moralo matično podjetje gotovo obdobje delati s skrčenim sestavom vodilnega osebja. Ker pa s tem uspeh matičnega podjetja ne sme biti okrnjen, bo polno breme ležalo na ostalih, ki bodo morali pokazati polno samoiniciativno in sposobnost.

Ko bomo polagali naš obračun za leto 1960, upam, da bomo lahko s ponosom zrlji na izvršeno delo, saj bomo v letu 1960 dokazali svojo zrelost.

Šef proizvodnje:
Ing. Alojz Grčar

»Kdor dela, dela napake!« Tako bi lahko začeli in napravili zaključek, da je izmet pač nujno zlo v vsaki tovarni, kateremu se ne moremo izogniti.

Tak ali podoben zaključek bi dal povprečni član kolektiva, ki nima pojma o gibanju izmeta, njegovem izvoru, posledicah itd. Analitik pa si pri tem drugače postavlja vprašanja. Kakšna je škoda zaradi izmeta, na katerih delovnih mestih ga je največ, kje so vzroki, kako zmanjšati izmet, vzporeja višino izmeta s prejšnjimi leti, z drugimi tovarnami podobne proizvodnje itd.

Na tem mestu nimamo namena analizirati izmet iz gornjih vidikov, ker bi to preseгло okvir tega članka, pač pa samo prikazati številčne primerjave s prejšnjimi leti v tem smislu, kot je bilo to že parkrat v našem časopisu.

Prva tabela nam prikazuje pregled izmeta po šifrah-krivcih v dinarskem iznosu in procentualno v odnosu na izvršenje plana po stalnih cenah, ker je tudi izmet računat po stalnih cenah. (Podatki za leto 1959 niso popolnoma točni, ker je zadnji mesec samo ocenjen, vendar dovolj, da si ustvarimo objektivno sliko o gibanju izmeta).

Kot vidimo nam tudi v letošnjem letu ni uspelo prekoračiti (navzdol) meje 1%, kar je za našo tovarno, s pestro velikoserijsko proizvodnjo, nekakšen

ZANIMIVOSTI

VESOLJNE URE Z VEČ STEVILČNICAMI

S težnjo po potovanju in osvajanju v vesolju, se postavlja vprašanje časa. Kakor poroča ameriška znanost, postane vesoljski časovni problem akuten, čim se bo človeku posrečilo priti na sorodne planete naše zemlje. Merjenje časa pri potovanju na Venero ali Mars bi bilo možno še z znanimi urami in kronometri. Čisto drugače pa bi se obnašale ure v bližini sonca; n. pr. pri potovanju iz Venere na Merkur. Ure bi začele prehitevati za 22,5% zemeljski čas in se še pri večjem približevanju k soncu začele vrteti (kazalec bi se vrtil kot vrtavka). Pri velikih oddaljenostih od sonca (večjih od zemlje) pa bi ure tekale počasneje. V področju Neptuna in Plutona bi po mnenju ameriških znanstvenikov merjenje časa z znanimi urami sploh ne bilo več mogoče. Veliko vlogo pri tem igra magnetna moč žarčenja, ki jih srečamo v prostoru, v različnih poljskih jakostih.

Izmet v letu 1959

Sifra	Naziv povzročitelja	Izmet v din		Izmet v %	
		1958	1959	1958	1959
1	Delavec	14,041.925	16,737.000	0,2170	0,2115
2	Urejevalec	16,754.890	31,400.000	0,2590	0,3970
3	Mojster	2,039.831	1,449.000	0,0314	0,0183
4	Priprava dela	262.956	898.000	0,0040	0,0113
5	Razvojni biro	2,316.835	1,695.000	0,0357	0,0214
7	Skladišča	111.307	145.000	0,0017	0,0018
11	Dobavitelji	7,675.719	8,648.000	0,1185	0,1092
13	OTK	11,003.198	13,644.000	0,1700	0,1725
14	Neznano	8,338.652	7,025.000	0,1285	0,0387
17	Neod. kom. spr. mat.	1,992.733	4,493.000	0,0307	0,0567
20	Poskusna serija	1,303.349	1,641.000	0,0201	0,0207
Skupaj:		65,841.395	87,775.000	1,0166	1,1091
Panoga		v 000 din		%	
		1958	1959	1958	1959
1.	Avtoelektrika	13.129	15.087	0,222	0,191
2.	Instrumenti-števci	22.344	24.124	0,345	0,304
3.	Stikala in inst.mat.	2.588	3.130	0,0399	0,0396
4.	Kinoprojektorji in kinoakustične naprave	8.063	6.886	0,1245	0,0868
5.	Telefonija	11.463	15.627	0,1766	0,1975
6.	Usmerniške naprave	1.996	14.365	0,0309	0,1813
7.	El. in meh. ure	738	1.224	0,0114	0,0155
Skupni deli		1.406	1.493	0,0217	0,0189

»tabu«. Odstotek izmeta se je celo nekoliko povečal v primerjavi z lanskim letom.

Takoj se nam postavi vprašanje, kje so vzroki? Lahko bi jih našli več, vendar naj ob tej priliki navedemo samo enega, katerega lahko tudi podkrepiamo s številkami t. j. doslednejše stališče kontrole pri ocenjevanju izmeta, kar se vidi iz stroškov popravil, ki so se v letošnjem letu zmanjšali od 0,367 % v letu 1958, na 0,28 % v l. 1959.

Vsa povojna leta se je namreč skušal izmet popravljati »za vsako ceno«, pa čeprav so bili stroški popravila čestokrat večji kot pa cena samega izdelka. To prakso vedno bolj opuščamo in popravljamo samo tiste komade, ki so iz ekonomskega vidika opravičljivi.

Druga tabela pa nam prikazuje izmet po panogah v primerjavi z letom 1958.

Iz te razpredelnice vidimo, da se je izmet samo v treh panogah povečal in to pri telefoniji, usmerniških napravah ter električnih in mehanskih urah.

Rome Filip

Po fizikalnih in finomehanskih zaključkih ameriških znanstvenikov bi bilo možno »vesoljni časovni problem« rešiti z vesoljskimi urami z več številčnicami, ki bi kazale: »zemeljski čas«, »zemeljsko oddaljeni čas«, »planetni čas«, »zraven kontrolnega« »sončnega časa«. Omenjene precizne vesoljske ure bi morale biti zaščitene pred žarčenjem in bi se nahajale v malem prostoru z določeno atmosfero.

Pred bodočo urno industrijo se bo postavila sedaj nova naloga gradnje izdelkov. Če se bo nekoč v bodočnosti nekega dne zgodilo, da bo človek odpotoval izven zemeljskosončnega območja v vesolje, bodo morali tehnično rešiti tudi problem časovne relativnosti.

V ladjedelnici »Split« v Splitu izvajajo velika rekonstrukcijska dela, ki naj omogočijo izdelavo ladij velikanov do 60.000 ton nosilnosti.

Yu-Ex 37/1959

Telekomunikacije v Ljubljani bodo v letošnjem letu podvojile proizvodnjo televizorjev. Izdelali bodo 45.000 radioaparatorov, 10.000 tranzistorskih sprejemnikov in 3.000 televizorjev.

Naše podjetje je obiskala maroška sindikalna delegacija

Rekonstrukcija in tehnološko projektiranje

Rezultat dela prve rekonstrukcije naše tovarne so prihajajoči stroji. Od takrat, ko je bil napravljen spisek potrebnih strojev, pa do prihoda prvih strojev sta minili 2 leti. Zadnji stroji pa še niso izdobljeni, ker dobavitelj z dobavo zavlačuje. Iz prihrankov pri rekonstrukciji, ki smo jih napravili z uspešnim nakupom, bomo kupili še nekaj strojev, ki bodo prav gotovo prihajali do konca leta.

Kolektiv bi rad seznanil s tem, kako je mogoče tako daleč vnaprej določiti potrebno število in tipo strojev in kako projektiramo nove tehnološke procese in nove objekte za izdelke, ki še niso razviti in kako pri tem dosežemo povečanje produktivnosti dela.

Perspektivni plan, za katerega je treba predvideti nove kapacitete, navadno vsebuje:

- utečene proizvode, za katere imamo preverjeno tehnološko dokumentacijo;
- proizvode, ki jih je potrebno rekonstruirati in podatke in proizvodnjo šele pripravljamo;
- proizvode, ki jih je potrebno rekonstruirati in končno
- proizvode, ki še niso razviti.

Za ves ta konglomerat izdelkov z mnogimi neznankami pa mora priprava dela predvideti in naročiti vse potrebne stroje in naprave, ter po potrebi konstruirati in izdelati vse potrebne stroje, orodja in naprave, ki jih ni mogoče kupiti. Oddelek za merilne naprave, ki je v primerjavi z orodjarno nekakšna »električna orodjarna« in ki se nahaja v sklopu razvojnega biroja, pa izdelava vsa

potrebna električna orodja in merilne naprave za vmesno in končno električno kontrolo.

Izhodišče za nov projekt ali za rekonstrukcijo obrata so normativi časa in materiala. Iz teh je treba izračunati potrebne površine, določiti pomožne delavnice in vso opremo, rentabiliteto (gospodarnost) nove proizvodnje, izdelati elaborat, izposlovati vrsto tehničnih in gospodarskih odobrenj, izdelati osnovne ali idejne načrte novogradnje, v banki zagovarjati nabavo vsakega posameznega stroja in ko je kredit odobren, preskrbeti definitivne ponudbe, jih dati banki v odobritev, z dobavitelji razčistiti vse tehnološke nejasnosti, zbrati pravilno tipo stroja in ves pribor in končno z dobavitelji skleniti potrebne pogodbe za dobavo strojev. Do prihoda strojev je treba opraviti še mnogo poslov z banko, z uvoznim podjetjem, s carino in s posameznimi dobavitelji in pripraviti potrebne prostore. Če so potrebne novogradnje, kot n. pr. v Otočah, je treba medtem izdelati tudi gradbene načrte, načrte za kanalizacijo, za toplotno in električno instalacijo itd., najti gradbeno podjetje in skleniti z njim pogodbo.

Normative časa poda Priprava dela v obliki tabele. Zgoraj so kratice strojev, levo pa se drug pod drugim vrstijo proizvodi. Tako je iz vsake vodoravne vrste razvidno, koliko ur potrebujemo na posameznih strojih in montažnih delovnih mestih za 100 izdelkov, odnosno koliko ur potrebujemo za planirano perspektivno proizvodnjo. Tako tabelo lahko za znane in utečene proizvode zelo hitro iz-

Novoletna otrok v osemletki

Podarjena oprema za temnico

Foto: Edo Primožič

delajo naši kalkulanti in tehnologi, ker je treba le iz obstoječih planov izdelave potegniti potrebne podatke. Teže pa je tabelo narediti za proizvode, za katere tehnološka dokumentacija še ne obstoja. Ker je za izdelavo projekta na razpolago le zelo malo časa, saj je treba, kot smo videli, opraviti še mnoga druga dela, ne moremo čakati na redno dokumentacijo, ker bi sicer mnogokrat morali čakati eno do dve leti. Še težji so primeri, ko zahtevamo od razvoja podatke za še nerazviti proizvod, pa nam konstrukter odgovori: »Kako pa naj dam podatke, ko pa še sam ne vem, kakšen bo novi proizvod?«

Ali si zamišljate razpoloženje projektanta, ki mora zbrati normative, pa dobi tak odgovor? No, pa nobena stvar ni tako težavna, da je ne bi bilo mogoče rešiti. V takem primeru vzamemo za osnovo sličen tuj proizvod, povemo kalkulantu, kakšni naj bodo glavni sestavni deli in na kakšnih strojih jih bomo izdelovali. Oborožimo ga še s perspektivnim planom in z vzorci in kalkulant panoge se s pomočniki loti posla. Napravijo kratek postopek dela, predvidijo stroje in čase, ter normative materiala, ali kratko rečeno, izdelajo prvo kalkulacijo. Slično postopamo, če so načrti že izdelani, tehnološke dokumentacije pa še nimamo.

Tako pridemo po nekaj tednih do tabel normativov. Prvo sledeče delo je analizirati točnost številk, odstraniti napake in predvideti racionalizacijo. Racionalizacija in večja stopnja produktivnosti pa je osnova za izračun gospodarnosti, ker sicer ne bi mogli odplačati novih kreditov. Kako torej racionalizirati obširno proizvodnjo kot je naša?

Najprej analiziramo posamezne strojne skupine. Presodimo, katere stroje je mogoče nadomestiti s stroji z višjim učinkom. Nato moramo višjo produktivnost oceniti in dokazati in v sorazmerju zmanjšati število izračunanih strojev in delavcev. Taka presoja n. pr. pokaže, koliko revolverskih stružnic lahko pretvorimo v stružne avtomate, koliko stružnih avtomatov v stroje za valjanje vija-

kov itd., in kakšni so pri tem prihranki. Naša predvidevanja kontroliramo s podatki proizvajalca. Vendar tudi sedaj ne moremo čakati, da bodo n. pr. izdelani vsi predpisi za urejevanje avtomatov in določeni točni časi. Uprava zahteva hitre zaključke in tako ne preostane drugega, kot se zanesti na izkušnje.

Do posebnih obdelovalnih strojev, ki ste jih v naši proizvodnji že videli in o katerih so v našem časopisu že poročali naši delavniški strokovnjaki, pa pridemo z analizo posameznih proizvodov. Take analize pripeljejo celo do spremembe konstrukcije proizvoda ali vsaj do poenotenja sličnih delov in izdelkov. Tako smo n. pr. pri električnem števcu dosegli spremembo konstrukcije priključne plošče, ko smo prešli na vložene kontaktne tuljke. Za izdelavo tuljkov, t. j. za vrtnanje, globljenje in rezanje navojev pa smo kupili poseben avtomat. Ta primer potrjuje glavno pravilo študija dela, ki pravi: Na zmanjšanje potrebnega časa ima največji vpliv metoda dela, ne pa hitrost gibov delavca. Tako pravijo sedaj v vrtalnici: »To, kar smo z 8 delavkami naredili v 2 izmenah, naredi sedaj 1 delavka na avtomatu v 6 urah!«

Največ posebnih obdelovalnih strojev smo predvideli za proizvodnjo avtoelektričnih strojev. Proces izdelave glavnih delov za diname in zaganjalnike je na sličen način nastajal sproti, kot je kazala situacija in cena pri nabavah posebnih strojev. Osnutek obdelovalne linije, o kateri je že poročal v našem časopisu tov. Novljan, je takorekoč nastal »na pamet«. Sele, ko je bila zagotovljena dobava določenih strojev, je bilo mogoče pristopiti k projektiranju obdelovalnih linij. Za pripravo linijske proizvodnje je treba vložiti mnogo več dela, kot za navadno serijsko proizvodnjo. Za vsako operacijo moramo v Tehnološkem oddelku izdelati operacijsko risbo in obdelavo enakomerno porazdeliti, da bo mogoče držati takt obdelovalne linije, nato izdelati načrte za ureditev strojev, iz katerih črpati tehnolog in konstrukter orodja vse potrebne po-

obdaritev „France Prešeren“

Zastopnik DS tov. Novljan
in zastopnik DS
tov. Krajšek
ob priliki izročitve daril

datke. Tako lahko projektant postopkov dela šele sedaj napravi končen postopek dela za obdelavo na obdelovalni liniji in naroči vse vpenjalne priprave, orodja in posebne stroje in naprave, ki jih bomo izdelali doma. Za posamezne načrte avtoelektričnih strojev, ki jih prejmemo iz razvoja, je treba v Pripravi dela izdelati na kile dokumentacije, razviti specialne stroje in naprave in poslati v inozemstvo nebroj dopisov, dokler niso pojasnjene vse tehnološke nejasnosti pri urejevanju kupljenih strojev.

Paralelno k temu delu smo delali na projektu za tovarno instrumentov v Otočah, ki je sedaj v gradnji, na adaptaciji obrata Lipnica in na projektu za novo bakelitnico in livarno, skupno s skladiščem surovin, vhodno kontrolo materiala, laboratoriji za preizkus materiala, garderobami in jedilnico in dali podatke Slovenija projektu v Ljubljani za izdelavo načrtov.

Posebni stroji za obdelovalne linije v produkciji še niso vsi prispeli in nekateri še niso v obratu, ker še konstruiramo in izdelujemo orodja, pa imamo že nove naloge: projekt za Šempeter in projekt za tovarno usmernikov na Dolenjskem.

Delo se je toliko razraslo, da je postalo zelo naporno. Tako je sedaj v avtoelektriki v Pripravi dela sledeče stanje:

1. zasledovati je treba staro proizvodnjo;
2. urejevati dokumentacijo za proizvodnjo novih proizvodov: zaganjalnikov 2,5 in 4 KM, 1,0 KM in 0,6 KM, diname 120 W in statorja za magnetni vžigalnik — vse po običajnem načinu serijske proizvodnje;
3. konstruirati in izdelati orodja za rotor magnetnega vžigalnika za poskusno proizvodnjo po starem načinu;
4. dokončati dokumentacijo in orodja za obdelovalne linije v produkciji okoli 120.000 strojev letno in linije čimprej zaposliti;
5. dokončati in izdelati dokumentacijo, orodja in naprave za montažne linije za 120.000 strojev letno;
6. izdelati projekt za 1 fazo izgradnje Šempetra, pri čemer je treba v načelu rešiti tudi projekt za končno izgradnjo Šempetra.

Osnutek tehnološkega procesa izgradnje Šempetra je v glavnih potezah gotov. Naloge so razdeljene in začela je nastajati dokumentacija. Skupina za študij dela v Tehnološkem oddelku bo po osnutku tehnološkega procesa dimenzionirala obdelovalne linije. Tipe strojev smo določili že vnaprej, tloris obdelovalnih linij pa mora sedaj prikazati transportne probleme in potrebno dodatno opremo. Paralelno razvijajo konstrukterji Tehnološkega oddelka nove naprave in stroje, ter orodja, ki so za doseg obdelovalnih časov kritična. Tu nastaja tudi osnutek bodoče tehnološke dokumentacije, ki jo bodo dokončno uredili projektanti proizvodnih postopkov. Paralelno že v P. P. P. študirajo obdelavo sestavnih delov, ki jih bomo izdelovali serijsko, seveda na sodobnih strojih z visokimi učinki. V Tehnološkem biroju se ukvarjajo z zbiranjem podatkov za galvaniko in kalilnico in s

konstruiranjem transportnih trakov in ostale transportne opreme. Proizvodnjo in montažo napetostnih regulatorjev, magnetnih vžigalnikov in glavno montažno linijo za stroje projektirajo kalkulanti. Oddelku za študij dela, ki mora predvideti in izdelati osnutek za težka orodja in razmestiti stroje in obdelovalne enote, pomagajo analitiki dela in časa, ker je treba graditi na realnih obdelovalnih časih. Tu tudi projektirajo obdelavo na kopirnih strožnicah in kopirnih polavtomatih, slično kot P. P. P. delo na strožnih avtomatih.

Ko bodo te naloge opravljene in ko bomo imeli v rokah vse ponudbe strojev in potrebnih naprav, bomo dokončno izbrali opremo in se lotili definitivnega projekta. Na osnovi podatkov posameznih oddelkov bo Tehnološki biro izdelal osnutek projekta celokupne tovarne, in ko bo ta potrjen, bo mogoče šele izdelati idejne načrte za adaptacijo zgradb, instalacijske načrte in elaborate za nabavo strojev in naprav.

Pred Novim letom se je naš delovni kolektiv spomnil vseh tistih naših sodelavcev, ki so iz ISKRE stopili v pokoj. Upravni odbor je na seji dne 15. decembra 1959 sklenil, da se za vse starostne in invalidske upokojence priredi sprejem in da se jih ob tej priliki obdari.

V sredo, 30. decembra ob 11. uri so se pričeli v sindikalni dvorani zbirati povabljeni starostni in invalidski upokojenci. Povabilom so se vsi radi odzvali, razen tistih, ki jim zdravstveno stanje to ni dopuščalo. Prišli so iz vseh krajev, kjer sedaj živijo, niso izostali celo iz Poljanske doline. Vsi, ki smo prisostvovali na tem sprejemu, smo bili radostni, ko smo videli kako pristržno se med seboj pozdravljajo tovariši, nekdanji sodelavci v Iskri, ki se že več let niso videli. Predsednik Delavskega sveta, Upravnega odbora, sindikalne podružnice, zastopnik tovarniškega komiteja ZK, tovarniške organizacije ZB in uprave tovarne ter še drugi tovariši, so stopili v pristržne razgovore z našimi bivšimi sodelavci-upokojenci.

Predsednik Delavskega sveta je ob začetku vse zbrane upokojence nagovoril in med drugim dejal:

»Zelo me veseli, da moremo danes med nami pozdraviti bivše Iskraše, ki so nam v svoji delovni dobi bili vzor, kako si je treba vztrajno prizadevati za uspeh celotnega delovnega kolektiva. Nikoli ne imejte občutka, da ste sedaj, ko uživate svoj zaslužen pokoj, osamljeni. Ves naš delovni kolektiv vam vedno stoji ob strani in si bo prizadeval pomagati vam pri reševanju vaših različnih težav. Socialna služba podjetja ima nalog z vami vzdrževati neprergrane stike preko celega leta in bo organizirala v različnih oblikah vzdrževanje stikov med vami in Iskro«.

Vsak od 136 upokojencev je bil za Novo leto obdarjen z 2000 dinarji. Predsednik DS tov. Stane Mihalič, ki je darila razdeljeval, je naglasil, da teh daril nihče ne sme smatrati kot nagrado nekdanjim delavcem Iskre, temveč le kot znak skromne pozornosti delovnega kolektiva napram tistim tovarišem, ki so nam v svoji delovni dobi dajali vzgled požrtvovalnega dela v Iskri in ki so s svojim delom postavili temelje, na katerih je Iskra dosegla dosedanje uspehe in bo svoje uspehe gradila tudi v prihodnosti.

V imenu celotnega delovnega kolektiva Iskre je predsednik delavskega sveta vsem upokojencem zaželel, da bi še mnogo let ohranili zdravo čilost in vedro razpoloženje.

Po kosilu so se pristržni razgovori in obujanje spominov razvijali v popoldanskih urah.

France Božič

Tudi na lansko Silvestrovo
smo imeli
zborovanje, kjer smo
prevzeli obveznost izdelati
za 10 milijard proizvodov

*Novoletni
sprejem
upokojenecov*

Foto: Edo Primožič

RAZGOVOR O NOVI GORICI

Upravni odbor je imenoval tov. Seljaka Toneta za direktorja tovarne avtoelektrične opreme, ki jo gradimo v Šempetru pri Novi Gorici. Da bi zvedeli kaj več o pripravah in poteku del, smo prosili tov. Seljaka za naslednji razgovor:

Proizvodnja avtoelektrične opreme bo preseljena v Šempeter. Ali obstojajo tam že zgrajeni proizvodni objekti?

V Šempetru pri Novi Gorici obstojajo že zgrajeni proizvodni prostori, ki jih je dosedaj uporabljalo podjetje »Avtoobnova« za popravilo motornih vozil in za karoserijsko delavnico. Ti prostori pa so bili — z ozirom na veliko površino — slabo izkoriščeni. Zgradilo jih je leta 1935 italijansko letalstvo in jih uporabljalo za popravilo letalskih motorjev, za letala, ki so jih imeli na bližnjem letališču v Gorici.

Obrat ima dva večja objekta, in sicer: bivše hangarje s 3.500 m² površine in bivše mehanične delavnice z 2.000 m² površine. Dogradili pa bomo še prostore za garderobe, menzo, ambulanto in upravne prostore v skupni površini 3.500 m².

Tako bo imel obrat v celoti 8.500 m² delovnih in upravnih površin. Gradnjo novega objekta in adaptacijo že obstoječih prostorov bomo financirali s pomočjo OLO Nova Gorica.

Kdaj predvidevate preselitev in kako bo potekala?

Preselitev proizvodnje predvidevamo v dveh glavnih etapah, in sicer:

V prvi etapi, ki se bo pričela v začetku februarja, bomo postopoma selili montažo avtoelektrike. Najprej bomo preselili montažo zaganjača 2,5 in 4 KS, nato magnetni vžigalnik, vžigalno tuljavo, svetlobni dinamo, zaganjač 1,8 KS. Zadnjo pa bomo selili montažo trostebnega napetostnega regulatorja, ki je sedaj v poskusni proizvodnji. Celotna preselitev montaže bo trajala 3 do 4 mesece.

V drugi etapi, predvidoma med julijem in avgustom, bomo začeli seliti obdelovalne linije, ki bodo v Kranju prej postavljene in preizkušene.

Podrobnosti o selitvi obdelovalnih trakov sedaj še niso znane. Priprava dela prav sedaj s pospešenim tempom pripravlja tehnološki elaborat, na podlagi katerega bomo lahko pripravili in adaptirali prostore v novem obratu ter nato že preizkušene trake prestavili.

Preselitev celotne proizvodnje avtoelektrike bo zaključena proti koncu leta 1960, tako bo z letom 1961 stekla proizvodnja po novih tehnoloških postopkih. Za leto 1961 je predviden brutoprodukt v vrednosti 4,5 milijard dinarjev.

Kako je z delovno silo in kakšen bo način priučevanja?

Znano je, da spada okraj Nova Gorica med naša gospodarsko nerazvita področja, kjer že sama možnost zaposlitve v industrijski proizvodnji predstavlja dvig življenjske ravni tamkajšnjega prebivalstva.

Primerjava gospodarske moči občin Nova Gorica in Kranj je zanimiva:

Občini Nova Gorica in Šempeter, ki stojita pred združitvijo, štejeta skupno okoli 32.000 prebivalcev ter ustvarjata letno okoli 12 milijard bruto produkta, kar predstavlja 1 milijardo bruto produkta na 2.660 prebivalcev.

Občina Kranj šteje 46.000 prebivalcev in ustvarja okoli 42. milijard bruto produkta, kar predstavlja 1 milijardo bruto produkta na 1.090 prebivalcev.

Prebivalstva, ki se bavi s kmetijstvom je v občini Kranj 20 %, v sedanji občini Šempeter pa 50 %.

Iz teh podatkov je razvidno, da je v občinah Šempeter in Nova Gorica dovolj delovne sile, ki ni zaposlena in ji bo naš obrat lahko nudil primerno zaposlitev. Na razpolago pa je tudi večje število kvalificiranih in visokokvalificiranih delavcev kovinske stroke, ki so sedaj nepravilno zaposleni, ker jim je krivična meja odrezala Gorico, ki je bila naravni center tega področja.

Priučevanje nekvalificiranih delavcev, ki prihajajo iz Nove Gorice, prevzema v prvi fazi izobraževalni center. Tu se delavci zadržujejo do 6 dni in dobijo osnovni vpogled v delo in poslovanje podjetja. Nato jih na podlagi rezultatov testiranja in sposobnosti, ki jih posamezniki pokažejo v izobraževalnem centru razvrščamo na delovna mesta v montaži in produkciji, kjer se bodo priučili delu, ki ga bodo opravljali v obratu.

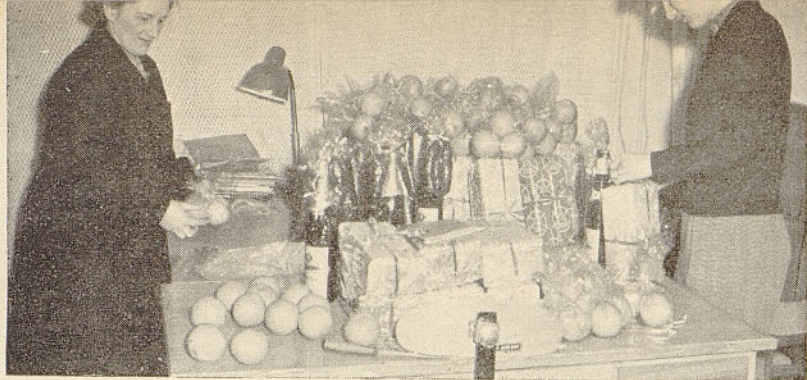
Dalj časa bo trajalo priučevanje oziroma uvajanje kvalificiranih delavcev, ki bodo zasedli delovna mesta mojstrov, podmojstrov, urejevalcev, rodnarjev in strojnih ključavničarjev za vzdrževanje strojev. Vendar bo pa za večino njih na razpolago več časa, ker bomo obdelovalne trake začeli seliti v drugi polovici leta 1960.

Na vodilna in strokovna mesta boste potrebovali ljudi iz ISKRE. Katera so predvidoma ta mesta?

Kako je s stanovanji zanje? Kakšen status bo imela v prvi fazi tovarna v Šempetru v odnosu na matično podjetje.

Vodilna delovna mesta, ki jih bomo zasedli z osebami iz ISKRE so sledeča:

Novoletna obdaritev prometnih miličnikov

1. slika
Priprava daril
v propagandnem oddelku

2. slika
Obdaritev v Kranju ...

3. slika
... in v Ljubljani

Foto: Edo Primožič

- direktor obrata,
- sekretar,
- šef gopodarsko-tehničnega oddelka,
- šef obrata I,
- šef obrata II,
- šef obratne tehnične kontrole,
- šef vzdrževanja,
- šef prevzemne kontrole.

Na ta delovna mesta in morda kasneje še na nekatera druga, moramo za enkrat zaposliti ljudi, ki imajo dosti delovnih izkušenj, ki so si jih pridobili v Iskri. Ti bodo morali prenašati svoje izkušnje in tradicijo Iskre na novi kolektiv v Novi Gorici. Za osebe, ki bodo zasedle ta delovna mesta, imamo na razpolago 6 dvosobnih stanovanj in 3 garsonjere, kar bo za prvo fazo preselitve zadostovalo.

Obrat avtoelektrike v Novi Gorici bo imel v začetku status ekonomske enote. Ta status se tudi v bodoče ne bo bistveno spreminjal, temveč se bo z ustanovitvijo obratov v Otočah, Novem Mestu in v Kranju samo še izpopolnil.

Obrat bo imel organe delavskega upravljanja s svojim obratnim delavskim svetom. Morda bo potrebno misliti tudi na možnost ustanovitve obratnih upravnih odborov, da bodo organi upravljanja v novih obratih mogli opravljati odgovorno nalogo.

Rezultati prodaje

Izredno nagli vzpon proizvodnje je v preteklem letu v mnogočem rezultat izredno povečanega povpraševanja po naših izdelkih. Notranja mobilizacija kolektiva za doseg povečanega plana je bila v celoti uspešna, vsled česar smo v prodajnem oddelku poslovali bolj kot pretekla leta.

Za tako povečanje nalog pa je bilo potrebno zlasti vse bolj preusmeriti prodajo na domačem trgu preko prodajno servisne mreže, ki je bila lani izpopolnjena. Dokončno smo uredili problem prostorov v Beogradu in postavili organizacijo za ekonomsko področje LR BIH, kar se je — sodeč po prvih rezultatih tamkajšnjega kolektiva — popolnoma obneslo.

Položaj na tržišču je bil lani za nas izredno ugoden. Povečani dohodki komun, povečani skladi gospodarskih organizacij in pa uspešen tempo izgradnje novih objektov, predvidenih v 5-letnem planu za razvoj gospodarstva, so ustvarili na domačem trgu za nas kar nepričakovani konjunkturni položaj, ki je pri nekaterih izdelkih presegel tudi naše povečane možnosti.

Lani smo dosegli pomembne rezultate v naši dolgoročni prodajni politiki, ki niso vplivali samo na prodajo leta 1959, pač pa tudi na našo bodočo prodajo. Tu mislim predvsem na

1. rešitev problema plasmana avtomatskih telefonskih central sistema Crossbar naše izdelave za potrebe podjetij v skumnosti jugoslovanske PTT,

2. utrditev in razčiščenje odnosov ter bistveno povečanje dobav v panogi avtoelektrike na bazi kooperacije in

3. ureditev kreditnih aranžmajev preko srednjeročnih investicijskih kreditov za nabavo kinoprojektorjev obeh tip in za vse interesente.

Da je bil položaj lani na domačem trgu res ugoden, dokazuje tudi višina zalog. Vse do lani smo imeli nesorazmerje med stanjem zalog in povpraševanjem pri ozkotračnih kinoprojektorjih, ob koncu lanskega leta pa nismo imeli na zalogi niti enega kosa več. Tudi dinam za kolo nam je že za jesensko sezono zmanjkalo. S tem v zvezi bi lahko navedli še mnogo števil in primerjalnih tabel, kar bo seveda potrebno pripraviti, ni pa naloga in namen tega članka.

Tak položaj pa je ustvaril tudi mnogo težav zaradi premajhne ponudbe in zlasti še nepravočasnega izvrševanja posameznih nalog. O tem je bilo v teku leta v naši reviji velikokrat pisano ob objavi podatkov o rezultatih prodaje po posameznih mesecih, zato tega tu ne bi ponavljal. Za nas interno pa je bil največji kadrovski problem; z razpoložljivimi

FAKTURNI PROMET PO PANOGAH

Medsebojni odnos med panogami

Panoga	Povečanje		
	leto 1958	leto 1959	%
Avtoelektrika	890,947.000	1.460,162.000	164
Kinoakustika	766,234.000	980,601.000	128
Mer. tehnika	2.353,329.000	2.586,570.000	110
Telefonija	1.842,662.000	2.356,075.000	128
Usluge	206,448.000	189,852.000	92
Skupaj din	6.059,620.000	7.573,260.000	125

kadri obvladati vso to prodajo, pri čemer je treba upoštevati, da je bil prenos poslov na naše področne organizacije mogoč samo v razmerju z njihovimi možnostmi.

Razvoj in obseg nalog v posameznih panogah seveda ni bil enak. Vse bolj smo dajali poudarek na dosledno usmeritev po panogah, vsled česar se že kaže potreba, da v prihodnjem letu organizacijo prodajnega oddelka navznoter v celoti prilagodimo ustrezni organizaciji proizvodnje. Če bi tu sedaj želeli naštetih nekaj glavnih značilnosti, za vsako od naših prodajnih skupin, potem so bili po moji oceni glavni naslednji momenti:

a) Telefonija

Zaznamovali smo povečan obseg povpraševanja po stranskih avtomatskih telefonskih centralah, uvrstitev med dobavitelje javnih telefonskih central sistema Crossbar, več pomembnejših zaključkov sistema »korak po korak« za podjetja PTT in pa sorazmerno ugoden plasman telefonskih aparatov. Med problemi navajam predvsem zahteve po novih, bolj ekonomičnih tipih stranskih ATC za 5 in 10 priključkov, s 5 oziroma 10 prenosniki za priključek na javno ATC, za tem nerešeno zahtevo za dobavo induktorskih telefonskih aparatov, prepočasno delo na razvoju nove tipe telefonov PTI in še nekaj drugih problemov iz asortimana in količin za potrebe specialnih služb. Pokazalo se je, da bi pri proizvodnji nekaterih vzporednih izdelkov iz te panoge, ki po zbranih potrebah predstavljajo le majhne serije, ali pa še celo zahtevajo individualne izdelave, nujno

morali iti v kooperacijo. Tu predvsem mislim na vrsto aparatov iz področja železniške telefonije in pa morda celoten sklop direktorsko sekretarskih naprav. Tako bi sprostili v razvoju, proizvodnji in v prodaji kapacitete, ki bi jih lahko mnogo koristneje uporabili za druge posle na nekoliko zoženi fronti.

PRIKAZ UDELEŽBE POSAMEZNIH PANOG V PRODAJI

	1958 %	1959 %
Merilna tehnika	39	34
telefonija	30	31
avtoelektrika	15	19
kino	13	13
usluge	3	3
Skupaj	100	100

Razviden je porast avtoelektrike in telefonije.

Panoga telefonije je v stalnem vzponu in imamo za leto 1960 delno pa tudi za leto 1961 že skoraj toliko naročil, kolikor bo znašala predvidena povečana proizvodnja.

b) Kinoakustika

V tej panogi smo dosegli nepričakovani vzpon, ki je predvsem posledica že zgoraj navedenih kreditnih olajšav, seveda pa tudi skrbi občin za ureditev sodobnih kinematografov in obsežnega povpraševanja po ozkotračnih aparaturnah za potrebe šol v zvezi z izvajanjem šolske reforme. Tudi prosvetna društva so še vedno zainteresirani.

Pri ojačevalnih napravah se je prodaja skozi vse leto sorazmerno ugodno razvijala in tudi perspektive so ugodne. Predvsem se vse bolj kaže potreba za manjšimi napravami, enostavnejšimi za manipulacijo in seveda tudi bolj ceneni.

V letu 1960 bomo morali vsekakor občutno povečati proizvodnjo, ker je pritisk na tržišču zelo hud.

Že dalj časa pričakujemo in morda bomo v letu 1960 tudi dočakali novo tipo OP-2. enostavnejšo po konstrukciji, vendar z upoštevanjem vseh tehničnih novitet in ceneno po izdelavi. Podobne želje imamo tudi za magnetofon, za katerega je že lani — ob objavi prvih podatkov o naši nameravani proizvodnji — veljalo izredno zanimanje.

c) Merilna tehnika — števeci — usmerniki

Ta panoga dosega prav tako stalen vzpon, saj je znašala lanska prodaja 2.586.570.000 din.

Zaradi širokega asortimana imamo težave pri izvrševanju pogodbenih obveznosti. Zato še prav s posebnim zanimanjem spremljamo razvoj novega obrata v Otočah, ki bo prevzel to proizvodnjo.

Poseben je bil položaj v tem letu pri števcih. Prvič smo se lani srečali s problemom raznih tarif in sploh z reformo celotnega tarifnega sistema za odjem električne energije. Naš asortiman števecv je zato postajal premajhen in res skrajni čas je že bil, da smo se lani s prvimi količinami 3-faznih števecv pojavili na domačem trgu. Lani so bile izvršene tudi prve analize o dejanskih potrebah števecv v Jugoslaviji.

Ugotovili smo naslednjo letno potrebo:

za odpravo pavšalistov letno	100.000 kosov
za novogradnje	100.000 kosov
za zamenjavo	100.000 kosov

Skupaj torej: 300.000 kosov

Ker potrebe z vsakim letom rastejo in ker moramo čimbolj vskladiti proizvodnjo s potrebami, smo pripravljali zvezno posvetovanje o problematiki števecv, ki bo januarja v Zagrebu.

Pri usmernikih smo lani dosegli pomembne uspehe. Tu predvsem mislim na usmerniške naprave Novi usmerniki za telefonijo so se v praksi dobro obnesli. Tudi ostale usmerniške naprave in selenski stavki imajo izredno dober plasman.

d) Avtoelektrika — stikala — rotacijski stroji

Ta panoga je dosegla največji porast, saj je skupna prodaja te panoge leta 1957 znašala 707 milijonov dinarjev, leta 1959 pa že 1.460.000.000 dinarjev. To govori o naporih in doseženih uspehih vseh, ki delajo v razvoju, proizvodnji in prodaji izdelkov te panoge. Tu smo tudi največ dosegli na področju kooperacije. Omenimo naj le Rakovico, TAM, FAMOS, »21. maj«, Torpedo, Industrijo motornih vozil, Novo mesto, TOMOS in druge, kakor tudi uspešen aranžman za kooperacije z nekaterimi svetovnoznanimi tvrdkami iz te panoge, kot so Lukas-London in Haldex-Stockholm.

Eden izmed najresnejših problemov v lanskem letu je bilo pomanjkanje rezervnih delov, kar velja za vse panoge. Vsem nam mora postati jasno, da vse večje količine finalnih izdelkov nujno zahtevajo vsaj minimalne količine rezervnih delov za servisno službo.

Za izdelavo neke detajlnejše analize po posameznih izdelkih, je potrebno več časa in tudi vsi podatki, zlasti pa še statistični pokazatelji, ki so pri tem potrebni, še niso na razpolago. Zato seveda obstoja tudi možnost, da bodo pri izdelavi dokončnih obratunov nastopile še nekakšne manjše razlike, ki pa ne morejo biti bistvene.

Kakšni so izgledi za prodajo v letu 1960? Tudi mi v prodajnem oddelku gledamo z optimizmom v naš skupni cilj in se vključujemo

v borbo za 10 milijard!

Otvoritev predstavništva

Sarajevski kolektiv ISKRE

Otvoritev predstavništva v Sarajevu

Nakon prilično mnogo napora, pa i teškoća koje smo imali v radu obavljajući poslove, iz jedne jedine sobe dovršeni su lokali, koji danas predstavljaju jedne od najmodernijih i najljepših u gradu Sarajevu.

Brankova ulica nije glavna, ali se po svom rasporedu nalazi na najinteresantnijem dijelu grada i vjerujemo da će u slijedećih par godina svojom izgradnjom postati jedna od najljepših i najmodernijih ulica. Tu je smješteno Predstavništvo »Iskre«, koje svojim lijepim prostorijama i izlozima kao i amblemom »Iskre« već iz daleka daje naslutiti da tu živi i radi mali kolektiv od svega 14 članova.

Napori su bili veliki, ali uspjeh je postignut. Veliku zaslugu za uspjeh moramo priznati direktoru Vukičeviću, koji je svojim požrtvovalnim radom uspio postići ono, što se vrlo često stvara i po nekoliko godina.

Iz tvornice stigli su drugovi Sarabon, predsjednik Upravnog odbora, Vertačnik, šef prodaje i predstavnik saradničkog preduzeća IEV Kink, da i oni učestvuju na skromnom, ali svečanom otvorenju novih poslovnih prostorija.

Pre otvaranja poslovnih prostorija održan je kratki intervju na Radio stanici, da bi i javnost još bolje upoznala sa radom i perspektivama naše tvornice, a 7. novembra u 11 časova priredjen je svečan prijem u novim prostorijama. Mali kolektiv sarajevske »Iskre« bio je počašćen vrlo izabranim gostima među kojima su zapaženi i: predsjednik Gradskog vijeća Ljubo Kojo, predsjednik NOO Centar, Danila Štaka, generalni direktor »Energoinvesta«, Blum, njegov pomoćnik ing. Vasiljević, glavni inženjer PTT Nikolić, predsjednik Sekretarijata za saobraćaj ing. Kosarić Nada, načelnik za privredu NO opštine, Boro Opačić, načelnik TT službe Milišić, načelnik DSUP-a Golubović i njegov zamjenik Djilas, načelnik ZTP Vuković, direktori saradničkih preduzeća Elektronabavke, Kabiljo, Prosvjete filma Marušić, Bosnauta Naum, šef Gradske TT sekcije Krenić i mnogi drugi – ukupno oko 60 zvanica.

Na dan prijema, kao i sutradan Radio stanice Sarajevo i Titograd oglašavale su naše otvorenje, a sutradan dnevni listovi Borba, Politika, Pobjeda i Oslobođenje donijeli su oglase, a Oslobođenje još i kratku reportažu.

Tako je na svečan način proslavljen dan otvorenja i predaje novih poslovnih prostorija kolektivu »Iskre« na rad i čuvanje, što ćemo vjerujemo svojim radom i zalaganjem i opravdati.

Mira Rechter, predstavništvo »Iskre«, Sarajevo

Upravni odbor je dne 15. decembra 1959 razrešil dosedanjo tarifno komisijo in imenoval novo. Sestavljajo jo naslednji tovariši:

ing. Danilo Dolgan, priprava dela, kot predsednik
Ivan Benegalija, splošna montaža
Janez Brezar, produkcija
Vinko Kokalj, orodjarna
Zdrislav Novak, finančni sektor
Igor Slavec, komercialni sektor
Bogdan Strah, selenski oddelek
Jaka Vehovec, obratno gospodarstvo
Daro Žvab, razvojno ibiro

Imenovana je nova tarifna komisija

Obrat v Novi Gorici

se pripravlja na obratovanje

Postavljeni termin 1. februarja, s katerim je določen začetek obratovanja obrata avtoelektrike v Novi Gorici, se je zelo približal.

V tem kratkem času, ki ga še imamo na razpolago, nas čakajo še težke naloge. Menim, da bodo za začetek nosili glavno breme vodstvo montaže in novi člani kolektiva iz Nove Gorice.

S kadri smo za začetek pripravljeni, saj šteje kolektiv iz Nove Gorice že 83 članov, ki so v Kranju na priučevanju. Več jih za enkrat ne moremo sprejeti, ker jim ne moremo nuditi stanovanj. Pa tudi montaža avtoelektrike je prostorno stisko rešila le s tem, da je spričo povečanja števila zaposlenih, šla z delom v dve izmeni.

Strokovno pa se kolektiv iz Nove Gorice prav marljivo pripravlja na delovnih mestih v raznih oddelkih. Večina jih sedaj dela v montaži avtoelektrike, orodjarni in vzdrževanju strojev. To pa zato, ker bomo začeli najprej z montažo delov, proizvodnjo pa bomo uvajali postopoma do konca leta 1960.

Z ozirom na to, da so objekti, v katere se bomo v začetku februarja vselili, potrebni večjih popravil in adaptacij, ker so bili zelo slabo vzdrževani in ker naši delovni postopki zahtevajo drugačno razporeditev prostorov, bodo gradbena dela trajala skozi vse leto, vendar pa ta ne bodo ovirala začetka in poteka proizvodnje.

Za enkrat je problematično samo vprašanje ogrevanja prostorov, ker bomo kljub milemu goriškemu podnebju morali v mesecu februarju še na neki način ogrevati delavniške prostore, ki so brez centralne kurjave.

Upamo, da bomo zaenkrat to vprašanje lahko rešili s »Termogeni«, to je ogrevalnimi napravami na nafto ali mazut.

S selitvijo prvega izdelka, starterja 2,5 in 4 KS bo novi kolektiv prevzel nase tudi prvi del bremena za izpolnitev obveze, ki jo je delovni kolektiv Iskre sprejel 31. decembra 1959, to je 10 milijard bruto proizvodnje v letu 1960. Saj znaša vrednost planirane proizvodnje starterja 2,5 in 4 KS v letu 1960 49 % od skupne planirane proizvodnje v avtoelektriki. Za kolektiv v Novi Gorici pa predstavlja že v mesecu februarju obvezo 84.800.000 din montiranih starterjev. Seveda tej nalogi kolektiv v Novi Gorici, brez izdatne pomoči strokovnega vodstva montaže avtoelektrike, ne bo kos.

Za strokovno osebje, ki bo v začetku uvajanja del moralo iti v Novo Gorico, je stanovanje že preskrbljeno. Zaenkrat smo opremili 2 sobi z opremo pripeljano iz samskega doma.

Restavracija Avtoobnove pa nam bo nudila prehrabene usluge.

Nov prizidek, v katerem bodo restavracija, garderobe za 700 zaposlenih, obratna ambulanta in upravni prostori, se bo, po izjavah projektantov, pričel graditi v drugi polovici meseca februarja in bo do konca novembra vseljiv.

Kolektiv oddelka
»Stiskalnice«
ob noveletni jetki

Foto: Ciril Pokorn

Prah, nato silikatna obloga in žlahtne rude.

Mesec je mnogo dragocenejši, kakor pa se je do sedaj domnevalo. Brez utemeljitve, od kod izhaja naslednje »odkritje« je objavil nek moskovski strokovni časopis za geologijo in mineralogijo z »veliko gotovostjo«, da se nahaja na mesecu silno mnogo dragega kamenja in žlahtnih rud. S pomočjo skice je bila ponazorjena geološka struktura meseca. Mesec naj bi bil na obeh straneh (vidni in nevidni) pokrit z debelo plastjo prahu iz kozmičnega in vulkanskega pepela. Izpod te plasti je 50 do 150 metrov debela plast kremenjaka, ki je na površini gladka in steklena. Omenjena plast luninega kremenja SiO_2 je pretežno sestavljena iz ametista, jaspisa, chalcedona, oniksa, ahata, čada. Spodaj pod to plastjo se nahaja posebno čista plast rude, pretežno zlata, srebra in platine, poleg teh pa lahke žlahtne rude, ki jih na zemlji v takem sklopu ne najdemo.

Zanimivosti

Sporočilo omenjenega strokovnega časopisa navaja dalje, da je vse to nastalo pred mnogo stotisočletji z vulkanskim delovanjem meseca. Vrhnja steklena plast je varovala notranjost pred temperaturnimi spremembami. V notranjosti so se snovi topile in pretvarjale in počasi kristalizirale. Toplota je dajala vulkanska notranjost meseca.

Dalje pravi omenjeni časopis, da se nahajajo skoraj do polovice mesečevega premera številni trši minerali v zelo kompaktni strukturi.

Že plast silikatov — to se pravi dragih kamnov (ker so namreč vsi dragi kamni silikati razen diamantov, n. pr. rubin je berilijev, aluminijev silikat v grobem), je ogromno bogastvo, ki ga na zemlji ni; poleg tega pa še zlato z meseca, ki bi povečalo količino zemeljskega zlata za mnogokrat in tako bi nastalo vprašanje »redkosti« dragih kamnov in kovin, in tako same vrednosti, to se pravi cene.

Rubini, safiri, smaragdi z meseca bodo na trdoti, sijaju, čistosti, prozornosti, močnejšem lomljenju svetlobe, lepote barve in naravnejših oblik prekašali vse do sedaj znane zemeljske drage kamne. »Mesečevi kamni«, ki bodo neskončno dragoceni, bodo tehtali po več kot 100 karatov.

Možno je seveda, da je omenjeno pojmovanje samo nekakšna špekulativna teorija o »geologiji meseca«; možno pa je tudi, da so »Meritve Lunika II« dale dokaze za tako precizne geološke zaključke o luni.

Obrat v Lipnici

V sredini med vasmi Kamna gorica—Kropa—Podnart—Češnjica in Dobrava leži mala vasica z imenom Lipnica. Tih in skromen je ta kraj po zunanosti, le potok Lipnica se počasi preliva preko kamenja v strugi, ki na pravkar zgrajenem jezu s tremi prekati ustvarja romantično sliko vodnih zaves in prekinja mirni tek te doline. Edina, lepa in moderno izdelana šola osemletka na tem območju daje kraju poleg lepega plavalnega bazena ter športnega igrišča videz lepše prihodnosti.

Na tem območju stoji stavba, v kateri je bilo prvotno namenjeno izdelovanje žičnikov, katere so tudi izdelovali do leta 1949.

Leta 1948 je bil ta obrat priključen k tovarni vijakov »Plamen« v Kropi. S preureditvijo prostorov so leta 1950 pričeli izdelovati stenske ure in v letu 1956 imeli bruto proizvodnjo 15,400.000 din.

Ker obrat v sklopu tovarne »Plamen« ni imel bodočnosti, se je s posredovanjem ObLO Radovljica priključil k tovarni »ISKRA«. Ta sprememba je pozitivno vplivala na ljudi, ki so z veseljem in zadovoljstvom pričeli delati. Kako je bilo s proizvodnjo, pa nam najbolj zgovorno kaže bruto proizvodnja leta 1959, ki znaša 46,000.000 dinarjev, kar je z ozirom na leto 1956 za 300 odstotkov več pri istem številu zaposlenih. Seveda ta napredek lahko doseže samo tovarna z dobrim strokovnim kadrom in dobro organizacijo dela.

Ker pa so bili preurejeni prostori leta 1949 neindustrijski, se obrat v Lipnici ni mogel več razvijati, zadovoljiti bi se moral s tem, kar je dosegel. Ker pa je v življenju tako, da prične propadati, kar se ne razvija, je ostalo za renome, ki ga danes uživa ISKRA doma in v svetu, samo eno — izvršiti rekonstrukcijo obrata z jasno perspektivo.

Sprejet je bil načelni perspektivni plan proizvodnje, kar nam kaže tabela:

Artikel	Količina	Vrednost
1. Stranska ura — dve velikosti mehanizma 00 in 01 z različnimi izvedbami ohišij	10.000	215,000.000
2. Električna baterijska ura	10.000	150,000.000
3. Stikalna ura za dvotar. števec	10.000	250,000.000
4. Razni urni mehanizmi za pogon registriranih instrumentov	2.000	100,000.000
5. Številčnik za števec, enofazni	300.000	346,200.000
S k u p a j		1.061,200.000

ObLO Radovljica je dokupil za tovarno še stanovanjski trakt in dvoriščno stavbo in tako so 28. 10. 1959 zadoneli udarci gradbenih delavcev — začeli smo s preurejanjem obrata.

Obratovanje v Lipnici smo ustavili. Zaposleni se vozijo v matično podjetje z namenom, da pridobijo na strokovnosti in da se pripravijo na bodoče naloge po obnovi obrata, v katerem bo lahko zaposlenih v končni fazi okoli 140 delavcev, v glavnem žene.

in njegova bodočnost

Obrat v Lipnici bo imel lastno transformatorsko postajo, centralno ogrevanje prostorov, aparaturo za ozvočenje, telefonsko centralo, centralno električno uro, preko katere bodo v pogonu vse ure v obratu.

V spodnjem prostoru bo razmeščena produkcija z orodjarno, galvaniko, lakirnico in polirnico, moška in ženska garderoba, skladišče materiala in orodja, ter terminski in kontrolni oddelek. Polizdelki se bodo z električnim dvigalom dostavljali v prvo nadstropje – montažo.

V I. nadstropju so poleg treh montaž, upravnih prostorov, sobe za družbene organizacije, sobe za prvo pomoč z ženskim koticom in jedilnica, v kateri bodo imeli vsi zaposleni možnost do toplega obroka. S tem bodo tudi preprečili uživanje jestvin na delovnih mestih, na katerih bo moral vladati red in snaga.

Bodočnost obrata je lepa, dela fizično lahka in zanimiva. Oddaljenost od prometnih zvez nas ne moti, ker bo mesečno dvakratni dovoz surovin s tovornim avtomobilom zadostoval za vso proizvodnjo.

S prvo etapo novega dela mislimo pričeti že sredi tega leta – to je izdelava enofaznih številčnikov. Dela so v polnem teku, trenutno največji problem je oprema sodobne galvanike. Za začetek obratovanja imamo 50 delavcev, toliko jih bomo namreč rabili, že zagotovljenih.

Pogoje za izvršitev postavljene naloge imamo, so in bodo pa še razne ovire in težave, ki pa jih bomo lahko premagovali le s skupnim naporom in sodelovanjem vseh tistih, ki na tem področju lahko

V »TOMOS«, Koper bodo letos proizvedli preko 54.500 različnih motorjev, dočim imajo naročil še za preko 110 tisoč motorjev.

V skladu s stalnim porastom proizvodnje in potrošnje se predvideva v letu 1960 še večji uvoz. Tako se bo povečal uvoz za široko potrošnjo v primerjavi z letom 1959 za 250 odstotkov. PP/1191/1959

Sovjeti grade nov radioteleskop, ki bo največji na svetu. Ta teleskop bo preiskoval vire radijskega sevanja, ležeče daleč za »Rimsko cesto«. Ta teleskop bo omogočil študiranje podtalnih plasti meseca in bo doprinesel k raziskovanju virov radijske radiacije daleč izven meja našega sončnega sistema.

(Po Izvestiah, 30. okt. 1959)

Zanimivosti

Sovjeti so vgradili bojler, ki dobiva po svojem ožičenju skoraj dvojno količino toplote od tiste, ki jo dobavljajo njegovi viri električne energije. Agencija TASS označuje to kot »fenomen doslej neznane koncentracije moči«. Napoveduje, da nadaljnja raziskovanja utegnejo darovati človeštvu »mnogokrat večjo energijo kot je atomska in povrh še popolnoma varno energijo«.

TASS poroča, da so opazovanja pokazala, da je voda v tem boilerju prejemala 10.000 kalorij toplote iz prevodnikov, ki so ga povezovali z virom energije, čeprav je sam vir dobavljal prevodnikom le 5.500 kalorij. Mnenja so, da za tem fenomenom tiče elektroni.

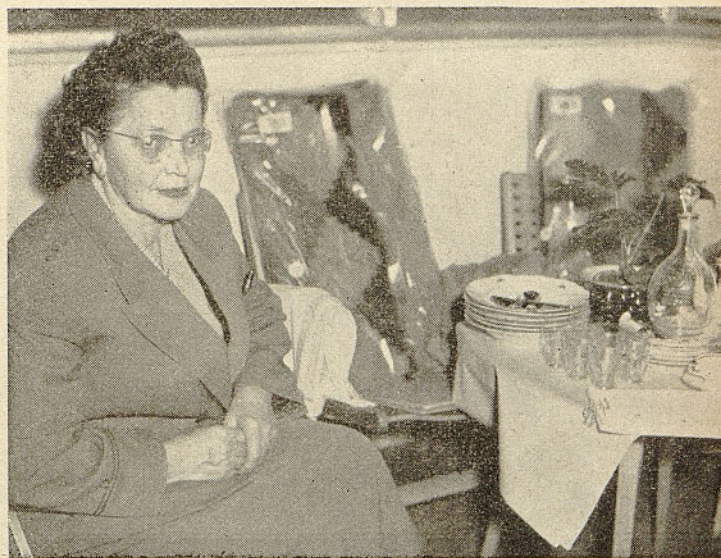
MIHC

Celotnemu delovnemu kolektivu se iskreno zahvaljujem za vso pozornost in prelepa darila, ki sem jih prejela ob upokojitvi, ko zapuščam aktivno službo v naši tovarni.

Zelo rada sem službovala v Iskri in sedaj z najboljšimi vtisi zapuščam tovarno. Želim vam vsem mnogo uspehov pri delu v svojo in v srečo vseh delovnih ljudi ter vas iskreno pozdravljam

vaša bivša vratarica

Lojzka Mlakarjeva

V preteklem letu 1959 je bilo športno življenje članov našega kolektiva precej razgibano, saj je bila izvedena vrsta športnih tekmovanj. Razen več kolektivnih tekmovanj s sorodnimi kolektivi, ki so bila razen delnega spodrsrljaja proti »Motorju« v Škofji Loki, uspešna, smo imeli tudi več internih tekmovanj. Predvsem so omembe vredna množična tekmovanja v počastitev 40. obletnice KPJ in SKOJ ter vsakoletna tradicionalna tekmovanja za »Dan republike«, ki veljajo istočasno za prvenstvo tovarne. Prezreti pa tudi ne smemo uspešnega sodelovanja naših ekip na tekmovanjih, razpisanih po ObSS, kot tekmovanje za »Dan mladosti«, sodelovanje naših članov na festivalu »Bratstva in enotnosti«, večje število kegljaških in strelskih tekmovanj in dveh ocenjevalnih avto-moto voženj. Telovalna akademija slušateljev Višje šole za telesno vzgojo iz Ljubljane na dvorišču tovarne in prireditvev »Šport v besedi« v Kranju, pa sta bili ob izredno številni udeležbi predvsem propagandnega značaja. S še večjim številom takih prireditev se bo množičnost nedvomno še povečala.

Ko ocenjujemo preteklo leto, moramo kritično oceniti delavnost posameznih sekcij, odpraviti napake in preusmeriti njihovo delo predvsem v množično vključevanje mladine. Delavnost sekcij je bila na splošno z manjšimi napakami sicer uspešna, toda želeli je, da bo v bodoče še boljša, bolj množična in aktivna čez vse leto, sicer je delo preveč kampanjsko. S tem posamezne panoge športa izgube svoje aktivne sodelavce, ki jih je kasneje težko ponovno vključiti v športno dejavnost. Seveda so pri našem delu tudi objektivne težave, katere pa sama športna komisija, brez pomoči upravnih organov in ostalih množičnih organizacij, predvsem sindikalne podružnice, ne bo mogla rešiti.

Tu velja posebej omeniti pomanjkanje prostorov za trening strelcev in igralcev namiznega tenisa. Strelski družini, ki vključuje precejšnje število ak-

tivnih članov, je ravno iz tega razloga onemogočen vsak trening in kakršnokoli tekmovanje izven letne sezone. Isto velja za namizni tenis, saj iz istega razloga ne moremo aktivno zajeti večjega števila članov kolektiva.

Tudi Občinski sindikalni svet je že v začetku lanskega leta razpisal razna tekmovanja, katerih pa ni v celoti izvedel, kljub izrednemu zanimanju številnih članov — prijaviteljev.

Novembrska tekmovanja ob 29. novembru, odnosno tekmovanja za prvenstvo tovarne so bila izvedena v kegljanju, streljanju, odbojki, nogometu, šahu in namiznem tenisu. Tekmovanja so bila zaradi slabega vremena otežkočena in temu primerno tudi razvlečena, udeležba pa je bila kljub temu zadovoljiva, organizacija pa predvsem v nogometu, kegljanju in namiznem tenisu prav dobra.

V kegljanju je za prvaka tovarne tekmovalo približno 125 tekmovalcev, med njimi tudi 4 ženske. I. mesto in prvak za leto 1959 je postal tovariš Stane Bregar s 400 podrtimi keglji in je prejel prehodni pokal do naslednjega tekmovanja.

- II. mesto Jože Zevnik s 399 podrtimi keglji
- III. mesto Alojz Kordež s 397 podrtimi keglji
- IV. mesto Andrej Žiberna s 392 podrtimi keglji
- V. mesto ing. Štefan Sušnik s 391 podrtimi keglji.

Med ženskimi tekmovalci pa je zasedla

- I. mesto Zlata Mihelič s 358 podrtimi keglji
- II. mesto Bosiljka Stružnik s 323 podrtimi keglji.

Na Silvestrovo

v lakirnici ...

Foto: Ciril Pokorn

Zaradi slabega vremena ni bilo izvedeno prvenstvo tovarne, pač pa so se upoštevali rezultati tekmovanja v počastitev 40. obletnice ZKJ, kjer je zasedel I. mesto in prejel prehodni pokal sindikalne podružnice tovariš Franc Černe za 46 doseženih krogov.

Prvak v odbojki je postala ekipa Montaže, ki je premagala oba nasprotnika.

- I. Montaža 4 točke
- II. Nebotičnik 2 točki
- III. Ind. šola 0 točk

V namiznem tenisu je presenetila ekipa »Produkcije 2«, ki je premagala večletnega prvaka in favorita za prvo mesto — ekipo »Montaže«.

- I. Produkcija (Ješe, Antolič, Štirn)
- II. Montaža I. (Petrovič, Štrukelj, Kenda)
- III. Montaža II. (Kreše, Konc, Štrukelj)

Pri posameznikih pa je v moški konkurenci tovariš Vlado Petrovič osvojil I. mesto in naslov prvaka že 9 leto zaporedoma.

- I. mesto Vlado Petrovič (montaža)
- II. mesto Jože Antolič (produkcija)
- III. mesto ing. Stevan Pajor (razvojni)

V ženski konkurenci pa so tekmovalce žal le tovarišice iz razvojnega biroja z naslednjimi rezultati:

- I. mesto Inge Kušar
- II. mesto Ivanka Dolenc
- III. mesto Marinka Fabjan

V šahu so zaradi številčno močne udeležbe igrali v dveh skupinah po sistemu vsak z vsakim. Prva skupina, kjer so izbirali tudi prvaka tovarne za tekoče leto, je štela 12 tekmovalcev, dočim je štela druga skupina 14 igralcev. Tekmovalci druge skupine so igrali istočasno tudi za dosego kategorije.

Rezultati tekmovanja v prvi skupini so bili naslednji:

- I. mesto Marjan Drole 10 1/2 točke
- II. mesto Drago Čopič 10 točk
- III.—IV. mesto Stane Mršek, Tine Kristan 6 točk

V drugi skupini pa so bili naslednji:

- I. mesto Mirko Drev 12 1/2 točke
- II. mesto Florijan Erjavec 9 1/2 točke
- III.—IV. mesto Miro Mlakar, Peter Jerman 8 1/2 točke.

V ekipnem tekmovanju je bila udeležba z ozirom na številčno premočne ekipe, ki jih je sestavljalo 6 članov, slaba, saj so tekmovalle le tri ekipe. Naslov prvaka in pokal si je priborila ekipa »Nebotičnika« pred drugoplasirano »Produkcijo« in »Industrijsko šolo«, katera je zasedla tretje mesto.

V nogometu so v deževnem in slabem vremenu tekmovalle 4 ekipe. Prvak za leto 1959 je moštvo »Nebotičnika«, katero je prejelo tudi prehodni pokal. Tabela tekmovanja pa je taka:

Nebotičnik	3	2	1	0	7:1	5
Orodjarna	3	1	1	1	2:2	3
Produkcija	3	1	1	1	3:4	3
Montaža	3	0	1	2	2:7	1

Stojan Oblak

in ročni delavnici

Foto: Ciril Pokorn

OSEBNI DOHODKI

v prvih devetih mesecih 1959 v nekaterih podjetjih kranjskega okraja

Zavod za izobrazbo kadrov in proučevanje organizacije dela je na osnovi podatkov, ki jih pošiljajo podjetja OLO Kranj, izdelal analizo gibanja osebnih dohodkov za vsa podjetja na območju okraja. Podatki so izredno zanimivi, saj nam kažejo, kako podjetja v praksi izvajajo novi sistem nagrajevanja, ki je bil uveljavljen s tarifnimi pravilniki za leto 1959. Podatki za ISKRO govore o dobrem gospodarjenju v našem podjetju.

Analiza gibanja osebnih dohodkov je med letom vedno problematična, ker podatki tekom leta včasih močno odstopajo od letnega povprečja, saj se osebni dohodki praviloma v večjem obsegu izplačujejo na koncu leta. Iz tega razloga se bo v IV. tromesečju v marsikaterem podjetju situacija spremenila.

V novem sistemu nagrajevanja izgublja tarifna postavka vedno bolj svoj pomen, kar je ob pogojih opuščanja administrativnih posegov v plačno politiko podjetja popolnoma razumljivo. Iz tega razloga ni več interesantno, kakšno tarifno postavko ima, temveč kakšen osebni dohodek dobiva delavec v enem ali drugem podjetju.

Osebni dohodki v industriji kakor tudi v drugih gospodarskih organizacijah po dosedanjih podatkih stalno naraščajo. Povprečno izplačani neto osebni dohodek v letu 1958 je bil v industriji na Gorenjskem 16.231 din, v 9 mesecih 1959 pa 19.014 din, kar

predstavlja 16,8 % povečanje. Od tega povprečja najbolj odstopa elektrogospodarstvo (za 36,8 %/o) dočim je podjetje ISKRA za 1,7 % nad povprečjem. Pod povprečjem pa je največ industrija gradbenega materiala, ki ga dosega le za 75,5 %.

Povečanje osebnih dohodkov je po splošni ugotovitvi pozitivno, saj povečuje standard delovnih ljudi. V posameznem primeru pa je povečanje osebnih dohodkov utemeljeno in prispeva k večjemu standardu le, če je zvezano z večjo proizvodnjo in produktivnostjo. Iz prikaza v tabeli je možno ugotoviti upravičenost povečevanja osebnih dohodkov v posameznih podjetjih. Pri tem pa se moramo zavedati, da so primerjalni podatki, ki jih dobimo iz te tabele, le osnovno gradivo in na njih sloneče ocene le provizorične, ker bi definitivno oceno posameznega podjetja dobili le s posebno ekonomsko analizo podjetja in posebej njegove plačne politike.

Podjetje	Povprečni mesečni osebni dohodek		Povečanje osebnih produkt. dohodkov		Delitev čistega dohodka				Mesečni bto. prod. proti 1958
	1958	9 m. 1959			planirano za OD sklade	realizirano za OD sklade	8,7	10,5	
Elektrarna SAVA Kranj	23,090	26,670	115,5	100,9	77,5	22,5	91,3	8,7	89,0
Železarna Jesenice	20,201	24,888	123,2	109,0	74,6	25,4	74,6	25,4	109,2
Kovinar, Kranj	17,493	19,460	111,2	105,6	90,0	10,0	89,5	10,5	126,7
Tovarna verig, Lesce	14,949	16,394	109,6	117,8	75,0	25,0	76,2	23,8	106,7
Plamen, Kropa	15,249	17,956	117,7	100,9	74,0	26,0	64,8	35,2	107,6
NIKO, Železniki	13,638	15,911	116,6	124,0	71,3	28,7	99,1	0,9	111,7
TIO - Lesce	17,134	16,783	97,9	74,2	93,0	7,0	92,3	7,7	111,0
ISKRA, Kranj	17,939	19,341	107,8	116,8	81,6	18,4	80,1	19,9	128,9
TISKANINA, Kranj	13,639	17,212	126,2	105,9	65,9	34,1	69,4	30,6	131,2
INTEX, Kranj	13,384	14,736	110,1	96,3	65,3	34,7	65,3	34,7	99,3
IBI, Kranj	12,850	15,953	124,1	95,4	68,4	31,6	71,7	28,3	99,1
ŠPIK, Kranj	12,862	13,624	105,9	95,2	89,3	10,7	89,3	10,7	105,2
Predilnica, Tržič	14,383	15,881	110,4	97,0	72,4	27,6	72,4	27,6	99,1
PLANIKA, Kranj	15,501	18,737	120,8	111,1	90,9	9,1	90,9	9,1	130,1
SAVA, industrija gume, Kranj	16,595	20,075	121,0	102,1	54,6	45,4	54,6	45,4	103,7
Industrija skupaj	16,281	19,014	116,8	105,1	74,8	25,2	75,0	25,0	112,3

Posebno zanimivi pa so odgovori delavcev na sistem nagrajevanja v njihovih podjetjih. Iz naslednje tabele je razvidno, kaj mislijo delavci v posameznih podjetjih o oblikah nagrajevanja:

Podjetje	Ne zdi se jim pravična			Premajhen zaslужek jih ovira pri delu %	Ne vedo, kako se obračunava njihov zaslужek %
	plača %	norma %	pre-mija %		
ISKRA, Kranj	18	6	18	33	26
Tiskanina, Kranj	54	25	48	62	50
Predilnica, Tržič	50	33	40	77	58
Intex, Kranj	46	27	49	73	65
Planika, Kranj	33	27	30	59	57
SAVA, Kranj	58	33	46	77	67
VERIGA, Lesce	58	35	52	78	50
NIKO, Železniki	43	16	36	68	54
PLAMEN, Kropa	49	16	50	63	43

Navedena tabela nam kaže, da bo potrebno še dosti dela na razvijanju sistema nagrajevanja. Sistem nagrajevanja mora biti enostaven, da ga delavec lahko kontrolira, o njem mora biti dovolj informiran in prepričan, da je dober zanj in za njegovo podjetje.

Novak Zore

Kontrolorke površinske obdelave

Obdaritev upokoencev

Dapisniki!

Zaključek
redakcije
2. številke našega
glasila je

30. januar 1960

Sejemska sezona v naši državi že nekaj let začenja in zaključuje Ljubljana; tako bo tudi letos. Pod kupolo Gospodarskega razstavišča se bo zvrstil bogat in pester program vedno bolj pomembnih specializiranih sejmskih prireditvev. Prva med njimi bo že ta mesec.

SEJEM »MODA 1960« od 16. do 24. januarja na katerem bodo proizvajalci iz vse države prikazali svoje najnovejše modne tkanine, konfekcijske in usnjene izdelke. Prireditveni odbor si prizadeva, da bi bil ta sejem čim bolj skladna revija dobrega okusa, dobre kakovosti in modnih oblik.

Tudi tokrat bo v času sejma »MODA 1960« »MODNA REVIJA 60«, katera bo prikaz spomladanskih, poletnih in jesenskih modnih kreacij najnovejših desenov jugoslovanske tekstilne konfekcijske in usnjene industrije.

Po izredno velikem zanimanju domačih in inozemskih razstavljalcev že prerašča

III. MEDNARODNI LESNI SEJEM od 21. do 29. maja v največji tovrstni sejem v južni Evropi. Kot na prejšnjih bodo tudi na tem sejmu razstavljeni številni najnovejši stroji za obdelavo in predelavo lesa domačih in inozemskih razstavljalcev. Pripravljalni odbor je v okviru sejma ustanovil stalno institucijo »natečaj za sodobno jugoslovansko pohištvo«, da bi na ta način prispeval k napredku pohištvene industrije in pospešitvi proizvodnje v skladu s stanovanjsko izgradnjo in potrebami na trgu.

MEDNARODNA RAZSTAVA MOTORJEV IN MOTORNIH VOZIL od 11. do 19. junija bo treja prireditev na Gospodarskem razstavišču, na kateri bodo jugoslovanski in inozemski proizvajalci motorjev in motornih vozil prikazali svoje najnovejše dosežke. Na predlog Združenja motorne industrije Jugoslavije je bila ta razstava uvrščena v mednarodni koledar na jesenskem zasedanju stalnega Mednarodnega biroja avtomobilskih konstruktorjev. Na tem zasedanju je bil sprejet sklep, da se vrši spomladansko zasedanje te organizacije 13. junija 1960 na Bledu, t. j. v času mednarodne razstave motorjev in motornih vozil v Ljubljani. Prav zaradi tega je ta razstava pridobila na pomenu in vzbujala doma kot v tujini veliko pozornost v trgovskih krogih in v avto-moto organizacijah.

TRADICIONALNI VI. MEDNARODNI VINSKI SEJEM bo letos od 3. do 8. septembra. Vsakoletno naraščajoče število vzorcev najkvalitetnejših vin na svetu, ki jih mora

Sejemske prireditve v letu 1960 v Ljubljani

oceniti mednarodna komisija, priča, da se je mednarodni vinski sejem v Ljubljani že uvrstil med največje tovrstne sejme na svetu.

IV. MEDNARODNI SEJEM »EMBALAŽA 1960« bo na Gospodarskem razstavišču od 3. do 8. septembra. Zelo uspeli III. mednarodni sejem »EMBALAŽA 1959« in trenutne potrebe vedno širšega uvajanja novih načinov trgovanja in novih vrst embalaže je Pripravljalni odbor sklenil, da se ta sejem priredi tudi letos. Ta specialni mednarodni sejem bo zajel vsakovrstne embalažne izdelke, v posebnem oddelku pa bo prikaz sodobnega prekomorskega pakiranja.

V času sejma so predvidena strokovna posvetovanja o problemih embalaže predpakiranja in o racionalizaciji transporta.

Zadnja sejemska prireditev bo v Ljubljani na Gospodarskem razstavišču od 15. do 23. oktobra.

VII. MEDNARODNI SEJEM »SODOBNA ELEKTRONIKA«. — Vsako leto nam prikaže ta tradicionalni mednarodni sejem najnovejše dosežke pri osvajanju novih področij elektronike, hkrati pa je nekak kašipot, v kateri smeri se mora razvijati sodobna elektronika.

Kakor je običaj, bo tudi ta sejem spremljalo strokovno posvetovanje strokovnjakov iz vse države. Na sejmu bodo prikazani najnovejši proizvodi s področja industrijske elektronike, poseben poudarek pa bo na merilni tehniki in praktični uporabi avtomatizacije v gospodarstvu.

Izredni uspehi minulega sejma in zanimanje domačih in tujih razstavljalcev za VII. mednarodni sejem »SODOBNA ELEKTRONIKA« v Ljubljani nam zagotavlja že vnaprej pestro izbiro najnovejših dosežkov s tega področja in najlepšo priložnost za navezavo novih poslovnih stikov s številnimi interesi in kupci.

Tudi v strugarni so bili na Silvestrovo dobro razpoloženi

Foto: Ciril Pokorn

PERSONALNA KRONIKA

November 1959

Vstopi: Peter Kobal – strojni tehnik – Priprava dela; Valentina Ceferin – fotograf – Propaganda; Janez Javornik – strojni tehnik – Priprava dela; ing. Vera Levovnik – elektro inženir – Razvojni oddelek; Pavel Malovrh – delavec – Komunalni oddelek; Anton Polajnar – avtomehanik – OTK; Jože Čebular – telefonski monter – OTK; Majda Jagodic – delavka – Produkcija; Anton Rehberger – delavec – Produkcija; Tilka Kejžar – delavka – Produkcija; Marjan Lahovec – delavec – produkcija; Anton Fojkar – delavec – Produkcija; Ana Perdan – delavka – Produkcija; Ivanka Sinkovec – delavka – Produkcija; Olga Miklavčič – delavka – Produkcija; Ana Borovan – delavka – Produkcija; Branko Zavrl – prekvalifikacija – Splošni oddelek; Franc Burnik – delavec – Razvojni oddelek; Marija Semrl – uslužbenka – Splošni sektor; Cirila Šolar – uslužbenka – Prodajni oddelek; Marjan Zaplotnik – strojni tehnik – Priprava dela; Metka Žibert – delavka – Kino oddelek; Janez Zaletel – orodjar – Orodjarna; Silva Gorenc – delavka – Splošna montaža; Janez Vinšek – delavec – Orodjarna; Francka Radojčić – delavka – Razvojni oddelek Anica Hrovat – delavka – Razvojni oddelek; Marjan Kozjek – elektromehanik – Razvojni oddelek; Marija Benedik – delavka – Razvojni oddelek; Danica Ogris – delavka – Razvojni oddelek; Anton Suler – puškar – Produkcija; Francka Vilfan – delavka – Produkcija; Jelka Vencelj – delavka – Produkcija; Ivanka Rogelj – delavka – Produkcija; Pavla Hudobivnik – delavka – Produkcija; Pavla Erlic – delavka – Produkcija; Ivanka Rehberger – delavka – Produkcija; Helena Brešar – delavka – Produkcija; Janez Berguš – galvanizer – Produkcija; Doroteja Jazbec – delavka – Produkcija; Milan Fajfar – delavec – Produkcija; Jože Sink – delavec – Produkcija; Nikolaj Jazbinšek – delavec – Produkcija; Milena Avbelj – delavka – Produkcija; Bogomil Krmavner – delavec – Produkcija; Marija Maček – delavka – MTC; Vlado Jocif – uslužbenec – Priprava dela; Pavla Bajt – delavka – MTC; Bernard Vidmar – delavec – Orodjarna; Vilko Vreček – elektromehanik – Montaža usmernikov; Ivan Pahor – elektrotehnik – OTK; Ivan Bečan – vajenec – Splošni oddelek; Ibrahim Miralem – radiomehanik – MSO Sarajevo; Jože Colarič – vajenec – MSO Ljubljana; Stjepan Novak – avtomehanik – MSO Zagreb; Olga Mlakar – uslužbenka – DUR; Ana Ojstresšek – delavka – DUR; Ivan Šakič – natakar – DUR.

November 1959

Izstopi: Štefan Poredoš – kontrolor – na lastno željo; Janez Jamnik – delavec – na lastno željo; Ljeuposava Šmitran – delavka – neopravičeno izostala; Jože Lipej – vajenec – na lastno željo; Vlado Grušovnik – delavec – invalidsko upokojen; Francka Erlih – delavka – na lastno željo; Zvonko Bizovičar – str. ključavničar – na lastno željo; Ivan Subić – kontrolor – na lastno željo; Gabrijel Popovič – delavec – na lastno željo; Jelica Dobrič – delavka – na lastno željo; Stane Vidmar – delavec – na lastno željo; Ema Hozjan – delavka – na lastno željo; Francka Bohinc – delavka – upokojena; Rozalija Taler – delavka – upokojena; Angela Štular – delavka – upokojena; Rajko Peneš – delavec – na lastno željo; Ivan Kuncič – uslužbenec – na lastno željo; Stana Jovanovič – uslužbenka – na lastno željo.

Upokojeni – V mesecu oktobru so odšle v pokoj tri zaslužne delavke. Štular Angelca je bila zaposlena v kontroli montaže telef. central kot kvalificirani kontrolor, Bohinc Francka v I. delavnici produkcije kot strugar in sicer od ustanovitve Iskre, Taler Rozalija pa je bila zaposlena v splošni montaži nad 10 let. Vse so bile izredno vestne

in dobre delavke, za vzgled vsem mlajšim, predvsem pa so bile dobri tovariši. Želimo jim, da res zaslužno pokojnino uživajo v zdravju in zadovoljstvu!

Vstopi v mesecu decembru: Marta Grmovžek – delavka – produkcija; Peter Berglez – delavec – orodjarna; Anton Rozina – galvanizer – produkcija; Rado Bečan – šofer – prevozni oddelek; Antonija Cirnski – delavka – komunalni oddelek; Franc Zupan – avtomehanik – prevozni oddelek; Jože Bertoncelj – delavec – gradbeni oddelek; Jože Jenko – električar – elektro delavnica; Vinko Skodlar – delavec – produkcija; Dorijan Robina – vajenec – elektrodelaavnica; Janez Cenčič – urar – razvojni oddelek; Jože Primc – delavec – odprema; Stanko Ječnik – delavec – kino montaža; Lovro Kuster – delavec – montaža; Jože Čemažar – delavec – produkcija; Pavel Dolinar – delavec – vrtnalnica; Emil Stare – delavec – produkcija; Anton Jereb – delavec – produkcija; Mirko Lipanovič – delavec – produkcija; Matilda Šavli – delavka – produkcija; Martina Cimžar – delavka – produkcija; Alojz Rogelj – kovaški mojster – splošni oddelek; Karl Perko – strugar – splošni oddelek; Albin Ovin – delavec – razvojni oddelek; Stanko Tržkan – delavec – produkcija; Janez Bajželj – abs. TVŠ – razvojni oddelek; Franc Ajdovec – delavec – produkcija; Jernej Kozjek – delavec – produkcija; Stefan Benedičič – delavec – produkcija; Francka Jakopin – delavka – kinomontaža; Marija Fratrič – delavka – produkcija; Kristina Hafner – uslužbenka – finančni sektor; Milan Kalčič – delavec – produkcija; Tinka Dolinar – delavka – produkcija; Mira Seljak – delavka – produkcija; Marija Celestina – delavka – produkcija; Cirila Zupan – delavka – produkcija; Franc Burgar – delavec – produkcija; Sonja Gorjup – delavka – razvojni oddelek; Apolonija Papler – delavka – produkcija; Franc Pretnar – delavec – finančni sektor; Franc Bajželj – delavec – produkcija; Marija Sladič – delavka – produkcija; Adolf Peneš – delavec – produkcija; Anton Zupan – delavec – produkcija; Anton Malenšek – avtoklepar – produkcija; Cvetko Kastigar – delavec – produkcija; Marija Dobre – delavka – produkcija; Alojz Pravst – delavec – produkcija; Alojz Mesarič – kuhar – Restavracija; Igor Knez – delavec – MSO Ljubljana; Cilka Stenovec – uslužbenka – MSO Ljubljana; Ana Jagarinec – delavka – Restavracija; Ibrahim Miralem – radiomehanik – MSO Sarajevo.

Izstopili v mesecu decembru 1959: Matija Polajnar – delavka – odpoved podjetja; Alojz Stružnik – delavec – odpoved podjetja; Pavel Šenk – vajenec – na lastno željo; Marija Pintar – vajenka – na lastno željo; Pavel Fajfar – delavec – neopravičeno izostal; Karl Perko – KV delavec – na željo podjetja; Vekoslav Zajc – KV delavec – JLA; Franc Murnik – KV delavec – JLA; Ivan Klemenčič – KV delavec – neopravičeno izostal; Stane Božič – strojni tehnik – premeščen na ObLO; Francka Zorman – delavka – upokojena; Alojzija Mlakar – uslužbenka – upokojena; Anton Hafner – skladiščnik – upokojen; Elizabeta Košnik – uslužbenka – na lastno željo; Franc Lampe – uslužbenec – JLA; Ivanka Kokelj – delavka – neopravičeno izostala; Olga Benda – delavka – na lastno željo; Franc Justin – delavec – na lastno željo; Franc Brtoncelj – delavec – na lastno željo; Peter Skramončin – uslužbenec – MSO Sarajevo.

Upokojeni v mesecu decembru 1959: Franc Silar rojen 25. 9. 1904 j bil v decembru 1959 starostno upokojen. V tem podjetju je bil zaposlen 35 let, t. j. od obstoja tovarne. Od leta 1945 dalje je bil zaposlen kot delavec v vrtnalnici. Svoje delo je opravljal z veseljem in v zadovoljstvo svojih predstojnikov. Bil je dober tovariš in vedno nasmejan. Njegovi sodelavci, kakor tudi celotni kolektiv mu želi, da res zaslužno pokojnino uživa v zdravju in zadovoljstvu.

31. 12. 1959 pa so bili upokojeni tovarišica Mlakar Alojzija, Zorman Francka in Hafner Anton. Vsi trije so bili zaposleni v tem podjetju nad 30 let. Bili so izredno marljivi, vestni, disciplinirani delavci, predvsem pa so bili dobri tovariši. Želimo jim, da zaslužni pokoj uživajo v zdravju in zadovoljstvu še mnogo let.